

DOMOLJUB

Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročilna Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«. — Telefon 29-92

Ne krivice, ampak poprava krivic!

Zadnje dni prejemajo nekateri višji uradniki v Sloveniji dekrete, ki jim nakazujejo druge delokroge. Od strani ljudi, ki jim je današnje politično stanje neprijetno, ker nimamo več prilik za nasilja in krivice, se širijo glasovi, kako krivično preganjanje sedanja vlada pošlano uradništvu. K temu je treba zavzeti jasno stališče.

Naše ljudstvo je bilo do nedavnega vajeno videti zlasti v višjem uradniku posebnost pravičnosti in zakonitosti. Nesmrtna zasluga bivše JNS je, da so v ljudstvu to zaupanje v pravičnost uradništva zelo zmanjšali, skoro ubili. Saj je imelo ljudstvo zadnja leta zlasti v osehah naših okrajnih glavarjev naravnost gorostasne zglede, kako je treba leptati zakon. Kaj si n. pr. more misliti naš preprost človek, ki gre k okrajnemu glavarju iskati pravice v zadevi občinskih volitev, sklicujoč se na določila volilnega zakona, pa ga glavar nahruli: »Hudiča, jaz vam bom že pokazal zakon! 500 Din kazni boste plačali! Vemo tudi, da so se gospodje glavarji javno izražali, da za »protidržavne elemente« (in teh je bilo kot lista in travle!) veljajo samo kazenske določbe zakonov, ne pa pravice, ki jih zakoni dajejo državljanom. Takih slučajev, dobro zapisanih, imamo nebroj v zalogi, pa ne samo pri glavarjih, ampak tudi drugod.

Da pa je nasilni režim mogel tako gospodariti, so morali vsi pošteni uradniki proč: na cesto, v predčasni pokoj, na brezpomembna kazenska mesta v Macedonijo, Bosno in bogsigavde kam še vse. In povdarjamo: ne da bi kaj zagrešili! Razbili so jim družine, uničili eksistenco, razrušili zdravje. Naj omenimo, da je eden od preganjancev dobil sledečo politično oceno: »Hodi k maši in z duhovniki obuje.« Zadoslovalo je, da so ga pogrnili na jug.

Ce sedanja vlada te reveže, ki so zaradi

pravice toliko preganjanja trpeli, prestavlja tja, odkoder so bili pregnani, oziroma kjer bi po svoji službeni usposobljenosti v tem času morali biti, in če kršitelje zakona prestavlja na druga mesta, ko bi prav za prav morali iz državne službe, to ni nikako preganjanje, ampak le najskromnejša poprava vnebovpjohih krivic, ki jih je pošteno uradništvo pretrpelo. Duševnega trpljenja jim pa na noben način ni mogoče popraviti. Mi le želimo, da bi vlada s popravo krivic krepko nadaljevala, saj je še stotine in stotine nedolžnih žrtev, ki čakajo, kdaj bo tudi zanje napočil dan pravice.

Bivši režimi so postavili načelo: Za »klerikale« ne sme biti kruha v državni službi. To načelo so dosledno izvajali pri prestavitvah, upokojitvah in odpustih iz službe, zlasti pa pri sprejemu v državno službo. Sedanja vlada ne dela tako. Tudi »liberalnemu« uradniku se pod sedanjo vlado ni treba ničesar bati, ako bo svojo službo kot uradnik prav vršil. Ne bo prestavljen (to so n. pr. pri poštenih »liberalnih« glavarjih jasno viditi), ne preganjan, ne zapostavljen.

Storjene krivice se pa morajo popraviti! Le na ta način bo mogoče zopet dvigniti uradništvo in državno upravo na ono visoko stopnjo nepristranosti in zakonitosti, kjer mora biti.

Da pa za zaplotnikom, ki krošnjarijo z vestmi o »nasiljih sedanje vlade«, zamašimo usta, bomo s prihodnjo številko začeli povrstoma objavljati dolgo verigo jasnih krivic, ki jih je bivši Pucelj-Kramar-Marušičev režim izvršil tako nad posamezniki, kakor tudi nad našimi ustanovami. Nobene stvari nismo prezrti. Vse je dobro zapisano in s pričami podprto. Dolga, dolga vrsta bo teh krivic in ogromno dela bo imela vlada, ako bo hotela te krivice vsaj deloma popraviti.

Kolikor glav, toliko misli!

Nedavno smo v našem listu priobčili par Nankov, v katerih so naši naročniki razvijali svoje misli o najvažnejšem vprašanju za našega kmeta, to je o razdolžitvi in o ureditvi denarnega prometa po naših denarnih zavodih, ki je v najtesnejši zvezi z razdolžitvijo. Na ta izvajanja je uredništvo prejelo celo vrsto pispisov iz vrst naročnikov, v katerih posamezniki zavzemajo na že objavljena izvajanja svoje stališče in iz katerih se jasno vidi, kako zamotano je to vprašanje in kako težko bo zadevo urediti tako, da bodo vsi popolnoma zadovoljni. V resnici: kolikor glav, toliko misli!

Naj v kratkem navedemo glavne misli naših naročnikov, ki jih povzamemo po dopisih, ki smo jih prejeli:

Ne kaznujte varčevalcev!

Neki kmetovalec z Gorenjske se ostro obrača proti tistim, ki so predlagali, naj bi se v korist kmetovskih dolgov znižale hranilne vloge. Dotični pravi, da je celo življenje varčeval zato, da bi na stara leta ne stradal, ne pa da bi kdo z njegovim denarjem dajal potuho pijancem in zapravljevcem.

Zapravljevi in ostradelnici

Dopisnik iz okolice Grosuplja se tudi obrača proti kmetomski zaščiti, oziroma proti plačilu kmetovskih dolgov, kakor je predlagal v Domoljubu pisec iz šentvidske okolice. Dopisnik iz Grosuplja povdarja, da bi morali kmetje varčevati in dolg odplačevati v tistih povojnih časih, ko so imeli kmetomski prideiki

in živina visoko ceno. Po veselicah so mnogi hodili in pijančevali in s »stradelnic« so nas zmerjali, ki smo varčevali, zdaj pa hočejo, da bi mi s pristradanimi groši njih »pufec« plačovali. Dolžniki kažejo »jurjace« in pravijo: »Glej, imam denar, pa ga ne dam, ga raje zapljem. Le šparajte in garajte, mi pa vince pijemo.«

Tudi delavec trpi

Tovarniški delavec iz Litije opisuje težke razmere, v katerih se nahaja delavski stan in primerja te razmere s kmetomskimi.

Cene kmetijskih in industrijskih izdelkov

Kmet iz višnjegorske okolice toži o slabi seneni letini in izraža bojazen, da bodo kmetje morali prodajati živino za vsako ceno, zakaj kupovati krmo za govedo ni dandanes noben dobiček. Kmet izgublja na onem, kar prodaja, pa tudi na tistem, kar kupuje, zakaj industrijski izdelki so po drugih državah v ceni padli, pri nas pa so se deloma celo dvignili. Določitev maksimalne cene na žito bo ostala v Sloveniji brez koristnega odmeva, pač pa pričakujemo uvedbo primerne maksimalne cene za govejo živino.

Obrtniki so tudi potrebni zaščiti

Obrtnica iz bivše štajerske primerja v obširnem članku položaj kmeta in obrtnika in zelo dobro dokazuje, da je marsikateri obrtnik zaščita prav tako potreben kot poljedelec.

Nevarnost za naše posojilnice

Kmet iz hrijske okolice na Dolenjskem je napisal članek o upnikih in dolžnikih, oziroma o razmerju med njimi. Trdi, da se je večina kmetov zadovoljila v letih 1923—1929 torej tedaj, ko je kmet razmeroma še dobro izhajal. Nekateri so napravili dolg radi lah-

Oglejte se registr. št. 5. Br. 6104 od 1. III. 1935

komiselnega življenja, drugi pa tudi po potrebi, misleč, saj bom ob priitki lahko poravnal. Motje, ki so v omenjenih letih vodili državno gospodarstvo, so z zakonom o zaščiti kmetov pritisnili k tiam podeželske hrambine, ki so desetletja vršile človekoljubno delo med našim kmetijskim ljudstvom in ga čuvale oderubov in izkoriščevalcev. Vsaj četrtino dolgov bi kmetje plačali, ako bi ne bilo zakona o zaščiti, ki je vcepil mnogim misel, da dolgove sploh ne bo treba vrniti.

Ne na račun varčevalcev

S kmetjskimi težavami današnjih dni se v dopisu peča tudi posestnik S. A. iz P. Tudi on se odločno obrača proti tistim, ki bi hoteli odplačevati dolgove na račun varčevalcev. Dopisnik trdi, da je malo pridnih in poštenih gospodarjev, ki bi jih težil dolg in da bo večina dožnikov, če bi se jim tudi dolg plačal, slejgorej slabo gospodarilo. Ljudstvo bo izgubilo zaupanje v vlado, ki bi poštenim in varčnim ljudem z znižanjem dragalnih vlog odvzelo krvavo zaslužene dinarje.

Znižanje obrestno mere! Država naj pomaga!

Dopisnik iz Preserja pri Radomlju je v nasprotju z dosedaj navedenimi poročevalci mnenja, da je predlog kmetov iz dolenjskega št. Vida, ki ga je priobčil naš list, najboljši predlog za rešitev kmetijskih dolgov. Dodaja pa še sledeče svoje misli: Enotna nizka obrestna mera naj se določi za vso državo. Izginiti morajo enkrat za vselej obresti po dogovoru. Država naj razpiše veliko notranje posojilo, ki naj ga obrestuje po 2 odstotka. Posojilo naj vodi in nadzoruje država, z denarjem pa naj vsaka banovina razpolaga avtonomno. Bolj primerno, kot zvišanje cen kmetijskim pridelkom, bi bilo izravnavati in uriditi sedanje cene ter prepričati oderusko spekulacijo. Povečati treba izvoz in domačo uporabo, znižati pa cene industrijskim izdelkom in davna bremena. Vse dolgove — tako predlaga dopisnik iz Preserja — naj prevzame država in sicer naj bi revni vrnili vsako leto 5 odstotkov, premožnejši pa 10 odstotkov od dolžne glavnice. Obresti pa bi krijo notranje posojilo. Vlada naj občutno zniža plače poslancev, senatorjem, sploh višjim uradnikom in brezobzirno obremenjuje večkratne zaslužkarje in neustrašeno stopi na prste tistim, ki so spravili naš denar v tujino in tako prizadejali državi in s tem tudi kmetijski neizmerno škodo.

Mesarji in kriza

Dopisnik iz okolice Velenja je mnenja, da so v trenutku mesarji največja kmetjska nesreča. Razvijajo naravnost blazen pohlep po izrednih dobičkih. Kmetje govorijo splošno: Če ne zasluži mesar pri živini še enkrat toliko, je ne kupi. To je torej 100 odstotni dobiček. Če se kmet sklicuje na višje cene v časnikih poročilih, dobi od mesarja odgovor: Časniki lažejo. Kostji od klobasarije, ki jih mesar kupi po en dinar, prodaja na tehtnici ravno tako drago, kakor volovsko meso po 8, 10, 12 Din ali celo več.

Lahkomiselnih dožnikov je malo

Naš stari prijatelj iz Strug pa razmotriva: Vprašanje kmetjske zaščite ne bo dobro rešeno, če se izvrsi po navzdu dopisnika iz št. Vida. S tako rešitvijo bi bili zadovoljni samo tisti, ki zaščite ne potrebujejo. Prav bi prišla samo tistim, ki imajo nekaj pod pal-

RAZGLED PO SVETU

„Dol s kristjani in židi!“

Narodni socializem razširja v Nemčiji nemško vero, to je, starogermansko poganstvo. Te vere se zlasti mladina oprijema. Z odpadom od krščanstva raste med mladino sovraštvo do krščanstva. O tem naslednji dokaz: V Wuppertalu na Westfalskem je zunaj cerkve stal misijonski križ. Člani Hitlerjeve mladine, dečki in mladeniči od 15 do 17 let, ga pograbijo ter odnese na svoje sportno vožbališče. Tam začnejo s puškami in pištolami streljati na križ, češ, da je to najboljša tarča za strelske vaje. Ker so se te strelske vaje deloma vršile v noči, so mladeniči razsvetlili prečnik križa, da so boljše videli cilj. Posebno so vzeli na piko tablico z napisom »Jezus

Nazar. Kralj Judov«. Ko so jo sestrelili s križa, so s huronskim vpitjem zakricali: »Kralj Judov je pade!«, »Dol s kristjani in židi!«. Potem so vzeli tablico in jo pritrčili na hišo nekega židovskega trgovca. To bogoskrunstvo dokazuje, kako se žiri poganstvo in z njim nesramna drznost in surovost med nemško mladino, ki se v tem oziru v ničemer ne razlikuje od boljševiske ruske mladine. Državna oblast ni zoper to bogoskrunstvo ničesar storila. Ko so verni katoličani z duhovništvom na čelu to bogoskrunsko dejanje javili pristojni oblasti, je dala zapreti ne narodnosocialistične zločince, marveč — domačega katolika.

ITALIJA

»Kaj dobi italijanski vojak v Afriki?« — Casopis »L'alimentazione italiana« je prinesel uradno poročilo o količini hrane, ki je predpisana za vsakega vojaka. Po teh podatkih dobi vojak vsak dan 750 gramov kruha, dvakrat na dan mrzlo zelenjadno juho (mineštro v skatlah), vsak dan dobe 6 gramov goštvja, dvakrat na teden pa četrt vina, dalje vsak teden dve ali tri pomaranče ali limone, dvakrat na teden po en centiliter anize, enkrat na teden en ali dva centilitra konjaka. — Osem tisoč bolnikov se je že vrnilo iz Afrike. — Drabini. — Očeta je našel goriški slikar 17 letni Guerrino Olivatti. Njegova mati Jožefina, rojena Vovk, Goričanka, je bilo med vojno evakuirana v Dodnice na Češkoslova-

škem, kjer se je spoznala z nekim trgovcem Weisskopflom, s katerim je rodila otroka, našega Guerrina. Po vojski se je podala nazaj v Gorico, kjer je umrla za špansko bolezen. Otrok, ki je našel skrbnika v osebi g. Voge, je naučil slikarstva. Mladenič je zdaj slučajno izvedel, da je njegov oče na Češkem še živ in kje da se nahaja. Pisal mu je in dobil odgovor od Weisskopfla, ki se je medtem oženil in ima že 15 letno hčerko, naj se nauči nekoliko nemško in naj pride k njemu, kar je fant seveda z veseljem sprejel na znanje. — Zaradi zabavljanja v abesinski zadevi je bil v Gorici aretiran 27 letni mehanik Venceslav Ušaj in obsojen na 5 letno konfinkacijo na del Nentotene. — Požar je izbruhnil v žagi tržaške lesne industrijske družbe v Colu pri Vipavi. Škode je nad 100.000 lir. Požarne bran-

cem, in ki so malo ali nič dožni, pa postrani gledajo svoje kmetjske tovariše, češ, zakaj pa tako ne gospodarite kot mi. To pa je prazno, zakaj malo, malo je zadolženih kmetov in obrtnikov, ki bi res lahkomišelnost delali dolgove in denar zapravili. Država mora prevzeti vsaj 50 odstotkov kmetijskih dolgov. Na ta način bi odplačevanje kmetijskih dolgov pri davkih nosili v prvi vrsti tisti, ki imajo. — Največja krivica zakonodaje je, da mali poseleški obrtnik, ki je običajno tudi kmet ali pa vsaj tesno s kmetom spojen, ni zaščiten. Treba je samo dobre volje in poslušati najprej tiste, ki od tega trpe, ne pa tiste, ki ne vedo, kaj se pravi imeti kopico raztrganih in lačnih otrok, pa do vratu biti zadolžen. Pravijo, da ni denarja. Kdo bo plačal škodo pri železnici, ki po časopisnih poročilih znaša milijone? Koliko škode so napravili brezvestneži v raznih ministrstvih in državnih

podjetjih in kdo bo plačal vse to? Ne tirajmo malega kmeta v komunizem in pomagajmo mu, kmetu namreč, da bo vesel zopet svobodno zadihal tudi na gospodarskem polju.

Kmet pod kuratelo

Iz okolice Maribora smo prejeli zelo lep članek pod naslovom »Kako daje kmet samega sebe pod kuratelo«. Ostro se obrača dopisnik proti kmetjski zaščiti, ki uvaja nad kmetom pravo varuštvo. Takemu kmetu nihče ne bo nič posodil. »Kmetjska zaščita« naravnost ubija naše Rajfajzovke, pa tudi veselje do varčevanja. Poročstva nezmožen kmet pa tudi ne more biti dober zadrukar, zato pomeni »kmetjska zaščita« hiranje in končno propad zadružništva. Je mnogo slučajev, ko si kmet brez posojila ne more pomagati, n. pr. prevzem posestva, bolezni, smrti, rojstva, požar, nesreča itd. So pač slučajji, da kmet propade, ako posojila ne dobi. Povečati treba denarni obtok posebno zato, ker se drži denar dolgo časa doma. Dviguiti je treba cene kmetjskim pridelkom, ali pa znižati cene potrebinam, ki jih kmet kupuje. Dokler bodo pri nas z nesmiselno visoko carinsko zaščito pospeševali razvoj domače industrije, ki pogosto zdeluje slabše in znatno dražje blago kot inozemci, večina dobička pa gre v žep inozemcev, delavcev je pa tako beraško plačan, da ne more ne živeti ne umreti. — Tako dolgo rešitve ne bo.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrne vse bančne poste najkulantneje.

Poštne uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BRUXELLES No 2044-64 Bruxelles. L. BARUCH No 1117-94 Paris. HOLLAND No 1109-66 Rotterdam. LUKSEMBURG No 2047 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naš ček. Nakaznice

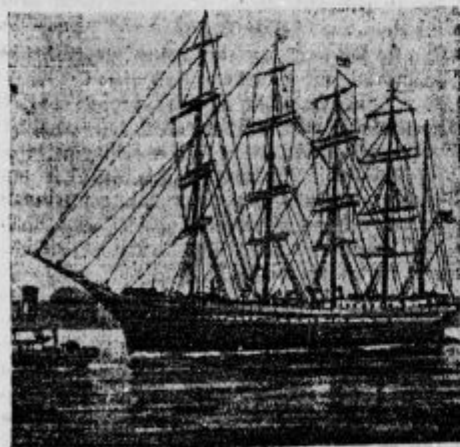
be so prišle, ko je požar svoje delo že opravil, sicer pa v istem kraju popolnoma primanjkuje vode. — Zopet smrtna nesreča zaradi granat. Smrtna nesreča zaradi granat iz minule vojne, ki se niso razpočile, so zopet na dnevnem redu. V kraju Siroko v kanalskem okraju je taka granata ubila 31 letnega kmetovalca Vincenca Klodiča. Nesrečni mož je zadel na polju s krampom granato, ki je eksplodirala in ga ubila.

ANGLIJA

s Angleški general o italijanskih ciljih. Poslanec in nekdanji vojaški zastopnik Anglije v Rimu general Nighton je povedal te dni o Mussolinijevih načrtih sledeče točke: Gospodstvo Italije v Sredozemskem morju, ob Sueskem prekopu in na Rdečem morju. Zavojevanje Egipta. Glede angleške Malte, meni Mussolini, da ta važen otok Italija lahko osvoji kadarkoli hoče. Po mnenju generala Nighona angleška mornarica in zračno brodogradnja nista dovolj močna, da bi uspešno varovala Sredozemsko morje in ob enem zagotovila prevoz živeža na Anglesko. General Nighton, ki se je nadavno vrnil iz Rima, je zaključil svoj govor takole: »Prepričan sem, da Abesinija ni edini cilj za katerim Italija danes stremi«.

AMERIKA

s Sprejem ljubljanskega škofa in še kaj. Parnik »Berengaria«, na katerem se je vozil naš škof dr. Rožman je došel v Njujork v torek, dne 17. septembra 1935. Tu je škofa pozdravilo posebno odposlanstvo iz Clevelanda. Dne 19. septembra je prispel škof dr. Rožman na Union Terminal postajo. Tu ga je sprejela župnija sv. Lovrenca iz Newburga. Dne 21. septembra se je napolnilo v Newburg odposlanstvo župnije sv. Vida. Škofa je pričakovala velika povorka in vsa farna šolska mladina. Ob 3 popoldne je bil slovesen sprejem. Ob 8 zvečer je bil naš škof častni gost pri slavnostni predstavi narodne igre »Divji lovec« v slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. V nedeljo dne 22. sept. je bil zjutraj pred sv. mašo sprejem častnih zunanjih gostov v slovenskem narodnem domu. Ob pol 11 se je vršila pontifikalna sv. maša v cerkvi sv. Vida, ki jo je daroval škof

Danska šolska ladja »Kopenhagen«, ki je pred leti z 80 kadeti izginila na Atlantskem oceanu. Zdaj so v južnoafriški puščavi našli več okostnjakov in znakov, iz katerih sklepajo, da so od članov nesrečne ladje. Pravijo, da se je ladja strčila s kako ledeno goro in jih je nekaj utonilo, nekaj pa šlo na afriško obrežje.

Ko bi oče moral prati

Schichtov **RADION** pere sam

dr. Rožman. Vstop v cerkev je bil po tamonšnjem običaju dovoljen samo z vstopnicami. Po službi božji je bil v slovenskem narodnem domu obed za častne goste. Ob 13 popoldne so se začela zbirati razna društva in skupine, ki so odkorakale proti Jugoslovanskemu kulturnemu vrtu. Tu se je izvršilo odkritje Baragovega spomenika. Nato so se vrnili udeleženci v slov. narodni dom, kjer je bil koncert raznih pevskih društev. Pri slovesnosti so igrale štiri godbe. — Od 23. do 26. sept. je bil v Clevelandu narodni evharistični kongres. Mladinska procesija je šla do 25.000 otrok, polnočne svečanosti so se udeležilo 50.000 mož in žen s prižganimi svečami. Tudi državni predsednik Roosevelt je poslal na evharistični kongres svojega zastopnika.

DROBNE NOVICE

Italijanska vlada je zaplenila poljski 15.000 tonski parnik »Batoric«, ki ga je zgradila ladjedelnica v Tržiču.

Mussolini je porval italijanskega generala Nobila, naj se vrne iz Rusije v Italijo.

Veliko bando ponarejevalcev denarja s sedežem v madžarski Budapešti, je odkrila poljska policija.

Krvavi boji med protestanti in katoličani se nadaljujejo v angleškem Belfastu.

Ob novem letu pridejo iz prometa vsi nemški bankovci, ki niso izdani od nemške narodne banke.

Kitajski Turkestan se je priključil sovjetski Rusiji. Japonska ne bo zadovoljna.

V novi španski vladi so ohranili katoličani odločilno stališče, kot dosedaj.

800 milijonov levov dolguje Italija Abesiniji za petroleje.

Namestnik abesinskega cesarja za dobo, ko bo ne-
guš na fronti: Ras Emila Gojjam.

KAJ JE NOVEGA

Zopet velika rudniška nesreča

V rudniku Rtanj, ki leži v moravski hovinai v bližini Zaječarja se je pripetila dne 27. septembra huda nesreča. Iz doslej nepojasnjenih vzrokov se je vnel strupeni plin metan in je zaradi tega izgubilo življenje 18 rudarjev, 30 pa je več ali manj poškodovanih.

Kako se je zgodila nesreča? Prejdeni večer je nastopila delo radnja skupina 400 rudarjev. Za knalo po prihodu so ti rudarji klop brezhibnemu delovanju prepraževalnih naprav odločili, da se je pojavil strupeni plin, kar se je spoznalo tudi na svetilkah. Službojoči nadzornik na izračunje novot. Vinko Gadnik ter nadzornik delavcev Jakob Oblik sta takoj alarmirala osebje izven rova, da naj pojača delovanje prepraževalnih naprav, kar se je tudi takoj izvršilo. V rovu, kjer se je pojavil metan, se je v tem času nahajalo 58 rudarjev, ki so se takoj ustrašili, ko so prepraževalne naprave pričele pospešeno delovati, lotili dela.

Toda pri svojem delu so ti rudarji občutili, da se vedno odnehal prihaja plin. Okoli 3 zjutraj se je pojavil zopet v večjih množicah metan. Rudarji so se že pripravljeni, da zapuste delo, ker so slutili nesrečo. Toda bilo je že prepozno, ker se je v naslednjem trenutku metan vnel, naku je pretresla strahovita eksplozija vse rove. V rovih je nastala strahovita panika. Rudarji so bežali na vse strani ter vpili: »Rešite se bežite!« Teški sloji

premog so se začeli rušiti ter pokopavati rudarje pod seboj, v kolikor ti že niso bili po-
biti od eksplozije same. Rudniške sile so
prišle takoj dajati znake ter opozarjati, da
se je v rudniku dogodila nesreča. Takoj je
bila organizirana reševalna akcija rudarjev,
ki so se spustili v rove ter pričeli reševati.
Reševalna dela je vodil lastnik rudnika g.
Münch. Reševalna skupina je mogla v začetku
spraviti na površje samo nekaj rudarjev, ki
so bili v bližini izhoda. Ko je opravila to
delo, se je podala globokoje v rove ter izpod
premogovih plasti odkopavala pobite rudarje.
K rudniku so prišlele takoj tudi družine ru-
darjev, katerih redniki so se nahajali v tre-
nutku nesreče v rovu.

Minister za gospodstvo in rudnike, Jankovič,
je izdal takoj po prevzemu ministrstva stroga
navodila, da se mora neprestano vršiti nad-
zorstvo nad rudniki zaradi pogostih nesrečnih
primerov zadnjih let. Večina rudarjev se je
zastupila s plinom in dobila poškodbe po
plamenu. Minister Jankovič je izjavil, da bo
preskrbel družinam ponesrečenecv nujno po-
moč iz brezovske skladišnice in zagotovil vdr-
ževanje teh družin.

VINO pristno in poceni dobite pri
Centra'n vinarni
v Ljubljani

Važno zborovanje

Nedavno so v St. Jurju ob j. bel. priredili
slovenski kmetje pod vodstvom Zvezne absol-
ventov kmet. del. velika strokovna zborovanje,
katerega so se udeležili zastopniki kmetijske-
ga štana iz vse naše dežele, tudi iz najod-
daljennejših krajev, kot iz Notranjske, Dolenj-
ske inš. Zborovanja je prisostvovala tudi več
kmetijskih strokovnjakov. Zborovanje je vo-
dil kmet Janez Ovsenik iz Predoselj. Vsi na-
vrstni so pri razgovorih živahno sodelovali, ne
samo brezstrastno poslušali. Razpravljali so
zlasti o potrebi ustanovitve Kmet. zbornice

za Slovenijo, o razdelitvi prezadolženega
kmeta, o razdelitvi kmetijskih posestev in o usta-
novitvi kmetijske stanovske organizacije.

Kot rezultat zborovanja so navzoči spre-
jeli dobro premišljene in utemeljene sklepe,
ki jih bodo poslali merodajnim činiteljem.
Obširneje se nam žal ni moglo baviti s tem
velikim zborovanjem, ker nam prostor ne do-
pušča, opozarjamo pa pri tej priliki, da se
s temi vprašanji zelo obširno bavi mesečnik
»Bračdac«, glasilo absolventov kmet. del., ki
ga vsem prav boplo priporočamo.

V Jugoslaviji moramo biti vsi enaki

Na svojem službenem potovanju po Črni
gori in Bosni in Hercegovini se je ustavil
predsednik vlade dr. Stojadinović tudi v Mo-
stariju, kjer je ingruvil pred poudariljočim
ga naradom tudi sledeče načelne besede:

Jugoslavija ne sme biti uničen pristan
samo enega pomena ali samo enega dela na-
lega naroda. Našemu narodu posebej nad-
oblasti, marveč hočemo oblast in neodločnost
vseh! Vse jugoslavanske narode se je brcil in
si je priboril svoje svobode. Zaradi te svobode
imamo dolžnost, da je skupaj varujemo

brez izjeme in brez vsakega pridržanja. Na pr-
vem mestu svoboda kraljevine na znanj, a
tudi svoboda na notraj! Jugoslavlani se niso
borili za svojo svobodo, da bi kasneje v tej
svobodi rebovali komarink.

Vsi Srbi, Hrvati in Slovenci, pravoslavni
katoličani in muslimani morajo imeti enake
pravice in enake dolžnosti! Jugoslavanski dr-
žavljeni morajo biti vsi enaki pred zakonom,
svobodni državljani v svobodni državi. Takšen
je cilj in takšno je pojmovanje kraljevske
vlade, ki ji imam čast predsedovati.

OSEBNE VESTI

d Za predsednika apelacijskega sodišča v
Ljubljani je imenovan g. dr. Vladimir Gola,
sodnik kasacijskega sodišča za Hrvatsko v
Zagrebu. Za kasacijskega sodnika pri Stoj-
sedmorici v Zagrebu je imenovan Ivan Vra-
ščić, predsednik apelacijskega sodišča v Lj-
ubljani. Na okroglo sodišče v Ljubljano je pre-
stavljen dr. Edvard Vračko, sodnik okrognega
sodišča v Osijeku. Čestitamo!

d Novi banški tolski nadzornik. Prosvetni
minister je imenoval za vršila službe ban-
ovinskega tolskega nadzornika g. Dr. Strujski,
tolskega upravitelja manjšinske šole v Lj-
ubljani. Za vso banovino bo vodil sam vse po-
banovinskega tolskega nadzornika. Dosednja
vršila službe banovinskega tolskega nadzornika
Fran Dervovšek in Andrej Škulj sta se tu-
cije razrešena in prevzajata službo skup-
nega tolskega nadzornika pri okrajnem na-
delstvu Ljubljana-okolica, kjer sta dobolet
dve mesti. In sicer za zahod in zahod okole.
Oba sta se izročila svoje posle.

DOMACE NOVICE

d 40 letnice obstoja je praznovala v soboto
dne 21. in v nedeljo 22. septembra 1935 Pro-
svetno društvo v Ptuj. Pri tej priliki se je
vršil velik tabor, ki se ga je udeležilo ljudstvo
z vsega Ptupkega polja. — V Ljubljani je
je tamonaje Prosvetno društvo poleg 35 let-
nice svojega obstoja spominjalo se tudi deset-
letnice svojega Doma ter pri tej priliki dal
blagosloviti vprilo tisoča fantov in deklek u-
stavo. Na obeh taborih je nastopilo več iz-
vrstnih katoliških govornikov.

d »Učiteljski dom« se otvoril in blag-
oslovil dne 29. septembra 1935 v Spodnji Si-
ški. Učiteljski dom je namenjen za otroke
podeželskih učiteljev, ki studirajo v Ljubljani
srednje in druge šole. Sedaj je v največjo
okrog 40 dijakov. Kdaj bodo otvorili kmetje
na svoje nadarjene in po višji izobrazbi kre-
penede otroke kmetijske domove v Ljubljani!

d Zdravstveni dom se blagoslovil v ne-
deljo, dne 29. septembra v Pomurju pri Do-
broputju.

d Gradnja železnice St. Jozai-Sorica. Na
sicer prvi 8 km dolgi odsek je izdrali iz
Dukič. Od izkricne cene 18 milijonov dinar-
jev je popustil skrajaj 31 odstotkov in je do-
bil delo za 12.400.000 Din.

d Družba jugoslovanskih gostilničarjev
je minule dni obiskala Avstrijo. Ustvarili so
se v Bejaku, kjer so jih sprejeli bejski
gostilničarji ter jim priredili lep poudravl
večer. Razmatelj zveze slovenskih gostilničar-
jev Petelin je odadralil z bejsa, da bi se med-
sebojni odnosi obeh držav čimprej izboljšali
in omogočili medsebojno pomoč. Jugoslovani
ska družba je nato odpovala preko ceste
čez Veliko Klok v Sotinograd.

d Za zlobojanje železniškega prometa na
področju ljubljanskega železniškega prva-
telstva, je dovoljenih 1.217.507 Din.

d Velja tudi na naše rejske v drugi dr-
žavah. Nedavno je posetil nemški ministar

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite združo na prazen želodec: korarec

naravno FRANZ JOSEF gronica.

Registrirani št. 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Vse vprašuje

kje dobim lep modra

kljubnik ali črpico.

Najprej očite oblike in prave
kakavosti pri

Mirko Bogdan, Ljubljana, Stari trg 11

v Jugoslaviji narodno-socialistični vodja Po-saarja Bärkel in je imel ob tej priliki med drugim sledeči nagovor: »Bodite nemški brat-je, zvesti državi, kateri pripadate! Ne tvorite strank, bodite samo Nemci in nič več. Pred vsem svetom imate nalogo, da ste nemški: pošteti, zvesti in polni vere, da nemški narod nikdar ne bo izginil in da bo svet sprejel njegovo željo. Nemška želja je želja miru na svetu. Bodite zvesti državljanji in ne pozabite pri tem svoje domovine, svoje krvi in svoje zgodovine nikdar! — Velja tudi za naše ro-jake v drugih državah. »Treba je samo bese-dico »Nemci« zamenjati s »Slovenci«.

d Če bo izvozna doba ugodna bo letos Slovenija izvozila do 3500 vagonov jabolk. Da bi se le ne prišlo največ tistih, ki imajo z jabolki najmanj truda!

d Kmetijske-obrtno razstavo je otvoril ban dr. Natlačen v Ptuj, dne 28. septembra. Razstava napravlja po svoji izbranosti globok vtis. V nedeljo, 29. septembra pa je g. ban otvoril veliko obrtno razstavo v Kranju.

d Zastojarske klobase. Oni dan so imeli mariborski brezposelni, ki so prišli na borzo dela, dober dan. Bili so deležni nepričako-vanih dobrot — okusnih salam, ki jih je po-darila tovarna salam Julius Crippa v Slov. ulici. Na borzo dela so prinesli cele koše klo-bas, ki so pa hitro izginile, ker se je razve-delo po mestu z bliskovito naglico med brez-poselnimi reveži, kaj se dobi na borzi dela popolnoma zastoj.

d Tudi občine in banovine morajo v smislu ministrske naredbe znižati plače na-meščencem s 1. oktobrom za 7%, honorarje in nagrade (županske itd.) pa za 20%.

d Za velike Ljubljane. Ban dr. Natlačen je izdal odlok na ljubljansko občino in občin-ske uprave, ki bodo priključene Ljubljani, da morajo takoj vse potrebno ukreniti za pri-ključitev teh občin Ljubljani.

d Veliki vojaški manevri se vrše te dni med Vinkovci, Brčkom in Tuzlo.

d Še nekaj o novi Ljubljani. Navedli smo že nekaj podatkov, za koliko bo narasla Ljub-ljana, ko se izpolni ukaz kraljevih namestni-kov o inkorporaciji okoliških občin in ozemlja. Zanimivo so tudi številke o hišah. Skupno pridobi Ljubljana s priključenimi občinami in vasi 2307 hiš. Z Vičem pride pod Ljub-ljano 750 hiš, z Zg. Šiško in Dravljami 587 hiš, z delom občine Ježice, to je s Stožicami 122 hiš, s Slapami iz poljske občine 9 hiš, z Mostami 647 hiš, s Štepanjo vajo 192 hiš. Ako odštejemo od dosedanje velikosti Ljub-ljane južni del, to je nezazidano Barje, ki ima izključno kmetijski značaj, potem moremo reči, da se je obseg mestne občine podvojil, pri-dobil je prav za prav pas, kjer se sedaj naj-več zida. Ako računamo, da je ta pas deloma že zazidan, deloma pa bo v najkrajšem času, potem bo bodoča velika Ljubljana v vsakem oziru predstavljala strnjeno zazidano nase-lbino ter bo počasi dobivala že značaj vele-mesta. Potrebno pa bo seveda mnogo skrbi in dela, da se izvede to, do česa ima pravico vsak mestni del slehernega mesta: to je tla-kovanje ulic, elektrifikacija, javna razsvet-ljava, popolna kanalizacija, napeljava vodo-voda in plina itd., v kolikor priključene ob-čine za to niso že poprej same poskrbele. Tako n. pr. imajo Moste že dolgo let elektriko, vodovod, javno razsvetljavo in kanalizacijo.

d Nad 60 brivskih pomočnikov je odprlo v Splitu začasno brivnico, v kateri brijejo za en dinar, strižejo pa za dva dinarja.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Osrednji pisarni JRZ v Belgradu je dodeljen na službo slovenski rojak g. Stani-slav Knafelec, ki bo do daljnjega opravljal vse tajniške posle nanašajoče se na Slovenijo. Pisarna ima svoje prostore na Terazijah v hotelu »Parisc«. Stranke se sprejemajo ob de-lavnih od 9—12 in od 16—18.

d Izpembe v mariborski občini. upravi. Za novega mariborskega župana je imenovan bivši od ljudstva izvoljeni župan dr. Alojzij Juvan, za podžupana pa bivši narodni poslanec Franjo Zebot. Imenovanih je tudi lepo število novih občinskih svetnikov, namesto oblastno razrešenih. Novi župan je že prevzel posle od prejšnjega župana dr. Lipolda.

d Vsi politični uradniki brez izjeme mo-razo biti strogo nepristranski in ne smejo ka-zati svoje strankarske pripadnosti in ne pod-pirati delovanja političnih strank, četudi bi bile te dovoljene, ker je to v nasprotju z ustavo. Taka je vsebina zelo potrebne okro-žnice, ki jo je izdal te dni dr. A. Korošec na podrejene oblasti.

d Tri izvrstno uspela zborovanja je imel preteklo nedeljo minister dr. Krek in sicer na Dobrovi pri Ljubljani, v Polhovem gradu in v Smartnem pod Šmarno goro.

d Župan Sušaka bo zopet Gijuro Ružič, ki je pod Jevtičevu vlado odstopil, ker je bil Sušaku vsiljen za poslanca Milan Banič.

d Na vsakih 2000 ljudi pride v Jugoslaviji ena šola, že na 300 ljudi pa ena gostilna.

d Glede kritja primanjkljaja v državni blagajni piše sušaka »Istina« tudi sledeče: Dohodki in zaslužki velikega kapitala, bodisi tujega ali domačega, so pri nas še vedno to-liko, da bi mogli prevzeti del pri pokritju sredstev, ki so nujno potrebna državi. Treba je izvesti preuredbe v državni upravi in nje-nem delovanju, da ne bo onemogočena samo javna, temveč tudi prikrita korupcija. Treba je izvršiti pregled pokojnin in plač tudi pri tistih, ki imajo dovolj drugih sredstev in jim je plača ali penzija nepotrebna. Tako bi se dobili ne samo milijoni, ampak tudi mili-jarde.

d K znižanju plač poročajo iz uradnih krogov, da je imela v tem pogledu vlada samo dva izhoda: odpuštili večje število državnih uslužbencev, ali pa zmanjšati plače. Vlada se je baš iz socialnih ozirov odločila za drugi izhod. Sicer pa vedo zadnja poročila, da bo znižanje v gotovih trdih slučajih omiljeno.

d Kmetički magazin, Ljubljana, Krekov trg št. 10 (nasproti mestnega doma), vam nu-di najboljšo zimsko manufakturno blago po izredno nizkih cenah. — Obiščite trgovino in prepričajte se!

NOVI GROBOVI

d A, kadar mrtvim klenka, takrat je pe-sem grenka... Na celjskem pokopališču so položili v grob hotelirja Franca Rebeuschegga. — V St. Jakobu v Slov. goricah je odšel v večnost posestnik in gostilničar Albert Matjašič. — Med nebeške krilate se je prese-lila Dašica Windischer, iz Novega mesta. — V Pobrežju pri Mariboru so položili v grob 68 letnega carinskega revizorja v pok. Ljudo-mila Nabergoja. — V Rajhenburgu je umrla soproga posestnika Olga Švajger. — V Mari-boru je izdihnil kontrolor drž. železnice Fer-do Ilgo. — V Škofji Loki so pokopali pod-preglednika finančne kontrole v pok. Pavla Strausa. — V Ljubljani so umrli: vseučiliški profesor Rus Mihael Nikitič Jasinski, mestni računski inšpektor v p. Rudolf Bat, železničar v pok. Janez Svetelj, rojen na Zg. Brniku pri Kranju, Karel Schlehan, 84 letna Marija Slaj-pah roj. Kastelic, mati ge. Mar. Terseglavovo, soproga »Slovenčevega« urednika, višji poš-t. kontrolor v pok. Gvidon Jože Dular in 83-letna Zaletel Neža roj. Zupan. — Naj počivajo v miru!

NESREČE

d Strela je treščila v hlev Gorjupa Jo-žefa v Velikih Blokih. Zgorel je hlev z gospod. poslopjem in vsi pridečki.

d Skedenj je uničil požar posestniku Če-šarke v Nemški vasi pri Ribnici.

d 50 m dolgo gospod. poslopje so ugoni-bili ognjeni zublji dr. Vesenjaka v Zamencih pri Ptuj.

d Gospodarsko poslopje s poljskimi pri-delki je zgorelo posestniku Reichtbauerju v občini Majšperg.

d Vse je pogorelo posestniku Ant. Osol-niku v Gozdu nad Kamnikom.

d Strašna nevihta je divjala v noči od 19. na 20. septembra nad južno Hercegovino in Dalmacijo. Nevihta je napravila veliko škode.

d Truplo neke 18 let stare deklice je na-plavilo Drava v Brezju, občina Križovljane, kjer so jo kot neznanke tudi pokopali.

d Pri motociklističnih tekmah na ljub-ljanskem Gradu se je to nedeljo smrtno po-nesrečil znani ljubljanski trgovec z usnjem g. Stane Seunig.

d Razne nezgode. Nad pasjo verigo na dvorišču je padla in si nogo zlomila 61 letna Marija Novakova v Mostah. — 8 m globoko je padel z drevesa in se hudo poškodoval 17 letni krojaški vajenec, Nikolaj Hančič v Godiču pri Kamniški Bistrici. — Pri padcu s koleša si je zlomila nogo 24 letna Josijina

PO DOMOVINI

Zborovanje mož in fantov na Žežlju

V nedeljo, dne 13. oktobra se bo vršilo romanje belokranjskih mož in fantov na Žeželj pri Vinici. Udeleženci se zberejo v župni cerkvi na Vinici, od koder bodo odšli po pozdravnem nagovoru ob 10 v sprevedu na Žeželj. Cerkveni govor bo imel stolni vikar g. Jože Košček. Po končani službi božji se bo vršilo zborovanje na prostem pri lurski kapelici.

Tabor mož in fantov v Štični

V nedeljo, dne 6. oktobra, bo v Štični velik verski tabor mož in fantov v proslavo 800 letnice prihoda oo. cistercijanov in v zavojevala za evharistični kongres.

Spored: Sobota: (5. okt.) zvečer ob 6 sprejem našk. dr. Jegliča. Za tem slovesen pričetek 800 letnice v cerkvi. Po uvodni slovesnosti spovedovanje.

Nedelja: Od 4 naprej spovedovanje. Od 5 do 8 izpostavljeno Najsvetejše. Ob 8 slovesen vstop prevzvišenega nadšk. dr. Jegliča. Takoj nato bo pridigoval stolni kanonik g. dr. M. Opeka. Med sv. mašo skupno sv. obhajilo. Ob 10 zborovanje Apostolstva mož in fantov na prostem (v slučaju slabega vremena v cerkvi). Govorila bosta: dr. Zitko, predsednik Katol. akcije in dr. Basaj. Popoldne od 2 do 3 bo izpostavljeno Najsvetejše. Ob 3 evh. pridiga g. dekana Tomažiča; nato pete litanije, posvetitev mož in fantov evh. Kralju ter zahvalna pesem za milosti evharističnega kongresa.

Vsi ste pristočno vabljeni in dobrodošli. Tisti, ki pridete z vlakom, zahtevajte na odhodni postaji polovično nedeljsko karto. Izletniški vlak pripelje v Štično ob pol 8 zjutraj.

Tabor K. A. na Dobrovi

Na rožnensko nedeljo, dne 6. oktobra bo na Dobrovi pri Ljubljani tabor Katoliške akcije za može in fante.

Ob 10 bo sv. maša, ki jo bo daroval gosp. dekan Zabret iz St. Vida, nato pa bo imel

pridigo pisatelj g. Jalen. Po končanem cerkvenem opravilu bo zborovanje Katol. akcije na župnijskem dvorišču na Dobrovi, ki je zelo prostorno in primerno. Na tem zborovanju bosta govorila gg. ravnatelj Gabrovšek in prof. dr. Karel Cepuder.

Naj bi bil tudi ta tabor, kot ostali, ki so se že vršili širom slovenske domovine, sijajno obiskan in naj združi vse može in fante ne le samo ljubljanske dekanije, temveč tudi bližnjih fara v močno manifestacijo. Pridite peš, pripeljite se z vozovi in kolesi, pridite pa tudi v narodnih nošah, da bo zborovanje tem bolj poživljeno.

Naj prav vsaka župnija tja do pod Krima, Polhovgrajskih hribov, Vrhnike in gorenjske strani pošlje svoje fante in može, da bo Marijino svetišče na Dobrovi res združilo večino moštva iz okolice v skupni molitvi za lepšo bodočnost in dostojno dokumentiralo svojo pripadnost smernicam Kat. akcije in cerkvi.

Prosvetni dan v Šmartnem

Prosvetno društvo v Šmartnem pri Kranju priredi v nedeljo, dne 6. oktobra slavnostno otvoritev društvenega delovanja.

Spored:

Dopoldne: Ob pol 9 zbirališče narodnih noš in občinstva pred šmartinskim domom, nato spreved v cerkev. - Ob 9 v farni cerkvi služba božja s slavnostnim govorom in ljudskim petjem. - Ob 10 obhod po Stražišču. - Ob pol 11 slavnostno zborovanje in otvoritev pred šmartinskim domom.

Popoldne: Ob 2 pete litanije Matere božje z ljudskim petjem in godbo. - Ob 3 igra »Zagorski zvonovi«.

Pri vseh slovesnostih sodeluje tržiška godba. Za kolesarje in konjenice je zbirališče za šmartinskim domom. Vstopnina k igri je običajna. V slučaju slabega vremena se slovesnost vrši prihodnjo nedeljo, 13. oktobra. Igra se ponovi v nedeljo po slovesnosti ob 7 zvečer.

Vse prijatelje, iz bližnje in daljne okolice, vabimo, da se polnoštevilno zberejo in manifestirajo za katoliško prosveto. — Odbor.

Kobi iz Paka pri Borovnici. — Lonec vrele vode je polil po sebi 2 letni Metod Rozman iz Kamenja pri Boh. Bistrici. Fantek je v bolnišnici podlegel hudim poškodbam. — Doma je padla in si zlomila roko Vrečko Stefanija iz Straži pri Vojniku. — Ko je zavozil v cestni jarek, si je zlomil kličnico 20 letni Martin Petek iz Kolajnsčaka pri Mali Nedelji. — S koso se je močno urezala v nogo 5 letna Kristina Sušteršičeva iz Savelj pri Ježici. — Ko je podiral steno, si je zlomil nogo 23 letni bosanski delavec Usar Bezovič za ljubljanskim Bežigradom. — Pod voz je padel in si zdrobil nogo 61 letni dninar Alojzij Tolstovršnik v Hlebah nad Moravčami.

d »Popularen in slaven kot kino-ljubljane« in praktičen kot »Tivar-Hubertus« so izrazi, ki se danes že uporabljajo dnevno v pregovorih. Ampak pazite na odlično kakovost in pravilnost garancijske znamke. Tivar

Hubertus plašč za dame, gospode in otroke, edini izdelan iz patentirano impregniranega, garantirano nepremočljivega »Hubertussukna« (Jugosl. patent štev. 7644/31) je le pravičen z privešenim garancijskim listkom ter se prodaja izključno samo v »Tivar prodajalnah«. Nujno potrebno je, da si za nakup Hubertus plašča dobro zapomnite imenovano številko patenta. Kakovost Tivar Hubertus plašču damo mi. — Priznanje mu je pa dala široka javnost in vsak, kateri ga je že preizkusil. Tivar obleke.

d Vsa vojaška pojasnila v katerikoli zadevi dobite proti malenkostnemu plačilu pri Per Francu, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Priložite znamko za odgovor za 3 Din.

n Velike Lašče. Prosvetno društvo v Velikih Laščah proslavi v nedeljo, dne 6. okt. ob 8 popoldne v dvorani Zadrugnega doma ponovno otvoritev društvenega delovanja z zelo pestrim sporedom. Vsi prijatelji naše prosvete vljudno vabljeni

Novi mariborski župan dr. Alojz Juvan, ki je kot bivši izvoljeni župan zopet prevzel svoje pose.

Trojni jubilej (Presejje)

29. t. m. je praznoval v Presejju g. župnik Mih. Perčič 50-letnico življenja. S to slovesno priložnostjo je združil obenem 25-letnico mašništva in 15-letnico svojega župnikova. v Presejju. Tiho in skromno, kakor je bila vsa njegova pot skozi življenje, bo praznoval gospod tudi jubilej. — Kot duhovnika ga odli-

kuje čudovita skromnost in nesebičnost, izredna duhovna gibčnost in dobrota, ki ne pozna meje. S prav gorenjsko vztrajnostjo, — doma iz Rupe pri Kranju, — osredotočuje vse sile in moči za duhovno poglobitev svoje fare, ki jo je našel ob prihodu v precej revnem in zapuščenem stanju. Po njegovem trudu, vrednem idealnega duhovnika, je vzklilo v fari že veliko dobrega in obrodilo blagoslovljen sad. Danes se vsa fara s hvaležnostjo spominja njegovega dela in mu želi, da bi mu bil Bog, za čigar čast se je vse življenje trudil, zvest plačnik. K njegovemu trojnemu jubileju mu iskreno čestitamo in mu želimo, da bi nam ga Bog ohranil čilega še mnogo, mnogo let!

Sedemdesetletnico rojstva je te dni skromno praznoval g. duh. svetnik Franc Krumpesiar, župnik pri Sv. Gregorju. Bog ohrani dobrega gospoda še mnogo let!

Z naših hribov (Tržišče na Dolenjskem)

Kako se je razširila prosveta do poslednjih vasic v Sloveniji, priča sicer skromna, a jem lepša prireditev našega prosv. društva v Križu, visoko gori nad dolino Mirne. Prošlo sedelo je tam gori zapel dekliški zbor venček narodnih, dekleta — vsa iz domače vasi — so pokazala v lepi igri spreobrnjenje Marije iz Magdale, za nameček pa so še fantje dodali veselo enodejanko. Za razvedrilo so poskrbele citre in gosli. Ob zaključku pa se je ustvaril še pododbor prosv. društva, ki bo v fantovskem odseku in dekliškem krožku skrbel za pravo prosveto. V skromnih in težkih razmerah se vrši tiho delo, domovini in Bogu pa je daje dober sad. — Gorice so oživele, saj je bilo v vikih legah, kjer ni bilo pozebe spomladi, izvrstno grozdje, lepo vreme in septembrsko sonce pa je tudi svoje storilo, tako da bo marsikateri vinogradnik zadovoljen. Zelo lep je Malkovec, pa tudi Bojnik, ki pa je že onstran v škocijanski fari.

Razno (Ajdovec)

Poredkem se oglašamo iz Ajdovec, ker naše težave neradi trobimo v svet. Dobrega je pa dandanes itak malo. — Tako nas je zadnji čas obiskala griža. Zagrebi smo zaradi nje že štiri osebe. — S strahom gledamo, kedar bo padla spet nova žrtev. Bog nas skoraj reši te bolezni! — Bolj kot okoliške gore nam je Bog ohranil pred spomladansko slano horstno gorico. Grozdja je obilo in je tudi prav lepo zrelo. — Kder ima kaj v žepu in je prijatelj dobre kapljice, naj le pride. Svo denarja hudo potrebni, da bomo vsaj malo »poflikali«. — Tudi druga letina hvala Bogu, kljub hudi suši ni preslabša. — Pa še drug vzrok imamo, da smo Ajdovčani od srca veseli. Kdor ne verjame, naj pride eno udeljelo v Ajdovec pogledat.

90-letnik (Zelmlje)

V 90. leto že stopa Virant Jakob, doma iz vasi Klada, a je navzile svoji visoki starosti še močna korenina. Očka je priljubljen in spoštovan mož. Bil je 13krat občinski odbornik, nad 50krat za betra in nad 30krat

Gustav Strlika:

Med tihotapci alkohola

(Nadaljevanje.)

Toda, tedaj ko sem dobil sporočilo, da mi je mama umrla in sem začutil globoko v sebi njeno izgubo ter se je le misli še pridružila izguba moje ljubljene, me je zmrlavo popolnoma in prvič mi je vznikli vprašanje, čemu naj se sploh vrnem nazaj in po kaj naj hodim v svojo staro domovino, kjer bom pač doživljal polno bridkih spominov?

Boril sem se s to mislijo, ki mi je bila bolesta in tegobna, da sem se je kar bal, a nisem se je mogel kmalu otresti. Moja duševna muka je bila prevelika. Prehudi so bili tisti zadnji udarci in trenutno sem klonil pod težko pestjo usode ter se začutil človeka kot še nikoli! Toda videl sem, da se bom kmalu spet dvignil, saj je bila moja volja jeklena. Dvojna bolečina mi je prehudo stiskala srce, ki je bilo zelo občutljivo a navidezno hladno in trdo kakor je to zahtevala tujina, ki ni marala mojih čustev, temveč samo moje delo, ki ga mi je plačevala z bleščečimi dolarji.

V tem trpljenju sem se še enkrat približal Meri. Povedal sem ji, kako je z menoj ter jo kar naravnost zasobil, prepričan, da me najbrže ne bo zavrnila, ko bo videla, kako resno mislim.

Toda neprisiljeno in resno me je odslavila, da se niti jeziti nisem mogel nad njo.

Nekega dne sem opazil, da rad pogleda za mojo uslužbenko moj sosed France Krmar, ki je bil še samec in je imel lepo posestvo oddaljeno za dva kilometra od moje hiše. Mladenček je kupčeval z živino in je mnogo zaslužil.

Menil sem, da je Meri vanj zaljubljena in kar

Za ekonomično razsvetljavo

TUNGSRAM NITKA V DVOJNI VIJAČNICI

na svatbi kot svat. V zakonu mu je Bog dal 10 otrok, od katerih je živih še 5. Žena mu je umrla lansko leto v 85. letu. Dne 2. sept. si je mož ogledal »župana Permetna jamo« pri Ponovi vasi. Kljub starosti je očka prav dobro hodil po jami; občudoval je naravo, ki je tu razlita poleg krasote. Bil je skozi dober krščanski mož. Ob njegovi visoki starosti mu čestitamo in želimo, da bi mu mogli čestitati tudi ob 100-letnici življenja.

Pomagajte revežem! (Ježica pri Ljubljani.)

Tudi letos za Božič namerava Občinski odbor Rdečega križa skupaj s cerkvijo priskočiti na pomoč našim domačim revežem. Revščina vsako leto bolj pritiska. Število pomoči potrebnih stalno raste. Danes je v naši občini približno 30 družin, ki trpe skrajno pomanjkanje, povrh tega pa še nad 50 posameznikov, ki niso nič manj potrebni podpore

dobrih ljudi. Občinski odbor RK prosi vsa dobra srca, da priskočijo na pomoč. Vsak dar je dobrodošel. Vse se bo dalo dobro uporabiti. Prav posebej se Občinski odbor RK obrača na plemenita ženska srca, ki najbolj razumejo trpljenje. »Blagor usmiljenim, ker bodo dosegli usmiljenje!« Naj ne bi iz nobene hiše odšle nabiravke-samaritanke praznih rok!

Politične vesti (Gora pri Sodražici)

Tudi mi se moramo po dolgem času zopet oglašati v svojem listu. Časi nezaslišaneega paševanja JNS mogoteev so za nami. Koliko nezaslišanih krivic so ti naredili samo v naši mali fari zlasti med našimi fanti. Denuncijantstvo je bilo v bujnem razmahu. Naše ljudi so brez vzroka vlačili okrog oblasti in po ječah in so jih batinali. Tudi duhovnike so kot zločince med nasajenimi bajoneti gonili na glavarstvo. Mislili so naši

ljubosumnost me je pričela mučiti. Toda kmalu sem spoznal, da ji je toliko zanj kakor za mene.

Poslej nisem več silil v mladenko. Bil sem zadovoljen, da je ostala v službi, a sicer nisem hotel tirati usode naj mi spremeni začrtno pot, kar menda ne bi bilo dobro.

Ko sem nekega dne vozil iz Chikaga na svojem tovrnem avtomobilu alkoholne pijače, a nad njimi črne zaboje nedolžnega piva, se mi je pripetila huda nesreča. Dobro, da nisem bil tedaj sam. Spremljal me je prijatelj Tomaž Bučar.

Avto je hitro dirjal po ulici, ki je bila skoraj prazna. Moj prijatelj je oprezal na ljudi in pazil na stražnike. Če bi naju kdo ustavil, bi Tomaž skočil v voza in se prerekal z njim, a jaz bi jo z avtom popihal.

Ko sva precej hitro vozila po skoraj prazni cesti, je nenadoma prišlo iz neke hiše malo dekletce, ki se je s tlaka kar sunkoma vrglo na cesto in meni pod voz.

Zakrkal sem, a preden sem mogel ustaviti, je dete že skočilo pod avtomobil.

Z divjo silo sem vozilo zavrt in skočil k otroku polu nepozabne groze, saj mi je bilo človeško življenje nekaj velikega in strašnega mi je bila misel, da bi jaz komu povzročil smrt.

Deklica je bila mrtva.

Sam ne vem, kako, da se je otrok tako nenaglo vrgel pod samodreč, najbrže je razmišljen pridiral iz hiše in ga ni niti opazil ko se je vrgel smrti v objem.

Hotel sem dekletce dvigniti. Tedaj sem zagledal na njenem vratu medaljon. Čeprav sem bil ves prestrašen in razburjen, sem se ozrl bežno na sliko v medaljonu in videl sem na njem mojega prijatelja cowboya Ierneja in poleg njega — našo Meri.

Tomaž ni izgubil prisebnosti. Se preden me je stražnik aretiral, je takoj spoznal, da stori najbolje, če pobegne, saj je vedel, da se bom jaz hotel zagovarjati in da ne maram pobegniti vstred te nesreče pa če mi bo še tako trda predla.

Bučar je z mojim avtomobilom oddirjal in preden me je pograbil stražnik, je bil že Bog ve kje.

Ko sem strmel v malo sličico na vratu povozene deklice, sem vedel, da sem najbrže odkril neko zagonetko. Bil sem tako preplašen in zmeden, da se sploh nisem brigal za vse, kar se je godilo okoli mene. Boljšal sem v medaljonček, božal mrtvega otroka in nekaj mrmral pred se. Samemu sebi nisem mogel verjeti, da je dekletce res umrlo pod kolesi mojega avtomobila, saj mi je bila misel, da bi bil kaj kriv na otrokovi smrti nekaj okrutno strahotnega.

Se ko sem bil v zaporu, sem bil ves zmeden. Nesrečna smrt male deklice, ki se mi je tako smilila, da mi še zdaj pridejo solze če je spomin na ujo, medaljon za njenim vratom in tista slika v njem, avto s prepovedano pijačo, ki je bila vredna tri četrtine mojega premoženja, vse se mi je v glavi bledlo, se spajalo, vrtinčilo, vrpalo v meni in me blaznilo. Vse se pa poglobljalo v rdečico krvi nedolžnega bitja, da sem kar ječal v tegobnih mislih na njegovo smrt.

Vso tisto noč nisem zatislil oči.

Ubogo dete! Se zdaj kadar sanjam posebno hude sanje, vidim njegovo blede milo obličje pred seboj. Umirajoče temne oči me gledajo pronicave in jasne kakor iz onega sveta ter ugašajo, da mi krvavi srce. Tako rad imam otroke, pa se je baš meni morala pripetiti nesreča! Usoda je res neusmiljena in grozna!

Drugo jutro sem prosil, da so telefonirali mo-

»spofarjia, da bodo pševali vedno. Pa so se zmotili. Kje je ljudstvo naše doline, je jasno pokazal politični tabor pri Novi Stitici, kjer se je zbralo nad 3000 slovenskih mož in fantov, ki so navdušeno pozdravljali novo vladno, katere je dala ljudstvu svobodo. Vsi govorniki, oni iz Ljubljane, pa tudi naš bivši poslanec gosp. K. Skulj, so želi veliko odobravanja. Mir in red je pa bil vzoren. Vsi upamo, da se bo našim prvim voditeljem posrečilo popraviti zlo prejšnjih let in privedi ljudstvo do lepše bodočnosti.

Prosveta.

(Vrhpolje pri Moravčah.)

Dne 15. septembra je imelo naše prosvetno društvo po dve in polletnem molku svoj 23. občni zbor. Zastava, ki je plapolala na domu, je oznanjala, da je minula doba preganjanja, ki je morila vse društveno življenje. Moške in žene, fantje in dekleta so napolnili društveno dvorano. Govornik je na kratko orisal razmere zadnjih let, pozival navzoče k hvalečnosti s tem, da prav vsi pridno primejo za delo in s tem dajo priznanje našemu voditelju dr. Korošcu, ki je odprl vrata prosvetnim domovom po Sloveniji. Po volitvi odbora z agilnim Vinkom Klopčičem na čelu smo si izvolili dramatični in pevski odsek. S trikratnim »Bog živi dr. Korošče!« je 92 novih članov dalo duška svojemu navdušenju.

Prerana smrt.

(Senčur pri Kranju.)

V soboto, dne 28. septembra se je zagrnula zemlja nad truplom Pavla Zupanove. Žirovnikove iz Prebabevega. Podlegla je jetiki v najlepši dekliški dobi 20 let. Z njo je izgubila igralska družina v Hrastju zvesto igralko, ki se je tako uveljavila na odru z vlogo Marijanice v narodni igri »Ljubavi svet je zamorjen!« Videli so jo v Hrastju, v Senčuru, v Kranju, v Smartnem. Povsod si je znala s svojo ljubko igro osvojiti srca vseh gledalcev. Takrat pač nihče ni slutil, da nam jo bo zla usoda pol leta pozneje za vedno iztrgala iz naše arede! Na belzitski postelji je živel dvojno življenje — eno za mater in eno za Marijo. Vsi so se čudili, kako je zmogla toliko trpljenja, posebno proti koncu bolezni. Po svoji nedolžnosti in potrpežljivosti je postala vredna, da jo je Marija vzela k sebi v boljšo življenje! Kako je bila rajna Pavla ljubljena od vseh, nam je nudil njen pogreb najlepši dokaz. Vsa odeva v najlepše cvetje, obdana od belo oblečenih deklic, v spremstvu mnogo-

jemu zastopniku. Kmalu sem bil zaslišan. Nisem dolgo sedel. Odvetnik je kmalu svoje dosegel, moj prijatelj Tomaž je povedal vse po resnici, da sem na nezgodi popolnoma nedolžen, toda kljub temu, sem moral plačati občutno globo.

Kaj mi tista globa! Rad bi bil plačal še toliko, samo, da bi bil ostal živ tisti ljubki nedolžni otrok, ki je moral umreti pod kolesi mojega dirjajočega avtomobila. ki ga poslednjem več maral ker me je preživelo spominjal na tisti usodni dan. Vedno se mi je videlo, da je ves oskropljen s krvjo bednega bitja. Zamenjal sem ga z drugim slabšim in še doplačal sem, samo, da sem se svojega znebil.

Tisti dan sem se globoko potrt vrnil domov. Vlegel sem se v posteljo in želel spati samo spati in pozabiti, toda nisem mogel pozabiti in ne bom mogel nikoli čeprav sem nedolžen. Kadar zagledam majhnega otroka, se spomnim na tisto deklico in zaboli me srce.

Ko sem sledeč jutro vstal in šel v točilnico, sem zagledal Meri, ki je bila bleda kakor sueg in popolnoma skrušena. Vprašal sem jo, kaj ji je, ni mi odgovorila.

Povabil sem jo v sobo, saj sem nekaj slutil. Povedal sem ji o medaljonu mrtve deklice in o svoji nesreči.

Zadržala je, solze so ji vrele na oči in ji jele polzeti curkoma po obrazu. Nekaj časa je molčala in samo ihtela. Ko se je nekoliko pomirila, je te globoma izjela:

»In, da ste bili to vi... prav vi ste morali biti... Zakaj se je moralo to zgoditi... O, jaz nesrečnica!« In potem mi je počasi med jokom priznala, da je bila ona nezakonska mati povožene deklice Anice, a njen oče je bil moj prijatelj cowboy Jernej.

Cudil sem se, da je to tako skrivala. Odvnila mi je, da je za dele skrbela, tudi Jernej ji je noči

Kostna moka

najboljše in najcenejše domače

fosfatno gnojilo za jesensko setev ozimine, za travnike in drugo. Podrobnje o njeni uporabi vsebuje članek »Kostna moka — domače fosfatno gnojilo« v 37. številki »Gospodarja in gospodinje«.

Tovarna za kley v Ljubljani.

Številnih vincer se je podala na zadnjo pot. Prav je poudarjal g. dekan Podvinški v poslovnem govoru, da je njen pogreb zmagovalna pot nedolžnosti, ki nam boči veselo vodilo življenja. Ob ganljivi žalostinki in obilnih solzah številnih tovarišč se je zaprl grob, ki še dolgo, dolgo ne bo pozabljen!

Jubilej

(Moste pri Ljubljani)

Gospod Mikael Mišvelj, posestnik in mizararski mojster v Zeleni jami (Moste pri Ljubljani), praznuje danes svoj god in obenem 60-letnico rojstva. Doma je z Brda pri Lhanu. Ko je bil še doma, si je kot deček izprosil od očeta tistih par dvojčec ter se sam naročil na Domoljub, kateremu je ostal svest do danes. Od tistih časov pa je »Domoljub« tudi stalni gost v njegovoj rojstni hiši. Ko se je mladi Mikael Mišvelj po svetu izučil mizarstva, se je leta 1906 naselil v Zeleni jami, ki pa je tedaj bila še majhna naselbina. Tu se je poročil z gospo Rozalijo roj. Cajhen iz Psate. V srečnem zakonu sta imela 8 otrok, od katerih jih je 6 še živih. S pridnostjo, varčnostjo in poštenim delom sta si pridobila čedno domačijo in ustvarila lepo ter ugledno mizararsko podjetje. Gosp. Mišvelj je že od leta 1908 naročnik »Slovenca«! K njemu je »Slovenec« začel prihajati med prvimi v Zeleno jamo. Prav golovo je gosp. Mišvelj s svojim vzgledom in tohtno besedo mnogo pripomogel, da je naš list danes v

ljal za otroka denar na naslov njene matere. Vedno je upala, da se bosta poročila, saj ji je zagotavljal, da je ne bo nikoli pozabil, ne zapustil.

»Kje je vendar zdaj? Ze dolgo ga nisem videl!« sem jo prekinil v njenem pripovedovanju. Odvnila mi je, da so ga na smrt pobili konjski latovi, ko jih je preganjal in da ga ne bo nikoli več videla, da je umrl zapuščen brez nje in svojega deteta v neki daljni bolnici.

Pogovor je poslušal stari Indijaneec Dolgi nos. Ko je čul o Jernejevi smrti, se je močno premaknil in srepo pogledal Meri kot bi ji hotel nekaj reči. Potem pa je spel obsedel nepremičen, zamahnil z roko in se zastrmel pred se.

Ona pa je še in še pripovedovala o svojem Jerneju, ki ga je res nesebično ljubila, saj je bil vendarle preveč lahkomiselni, in dobro je vedela, da bi ne bil pravi zakonski mož. Toda ljubezen ne gleda napake, kdor ljubi je slep in ne posluša ljudi, temveč samo svoje srce.

Tisti dan sem jo odpeljal v svojem avtomobilu na pogreb njene male Anice. V soncu je sijala bela krsta in počasi se je premikal mrtvaški voz z mrličem po poti proti pokopališču.

Meri je samo jokala. Rad bi jo tolažil in ji rekel kaj pomirjevalnega, toda nisem mogel, ne vedel kaj reči zato sem molče stiskal zobe in sam trpel ter zadržal siloma solze, da me je vsled tega začelo boleti v glavi.

Ko sva se vrnila domov, sva bila oba potrt in utrujena.

Morda bi se bila Meri naposled vendarle odločila za mene, saj se je pač morala poročiti, če je hotela spel stopiti v življenje in zaživeti lepše čase. Rad bi jo bil poročil kljub temu, da je imela Anico, toda vedel sem, da je posledaj med nama ta njen

Zeleni jami tako razširjen in skoraj v vsaki hiši domač. Sploh je katoliški slovenski tisk pri Mišveljovih doma. G. Mišvelj je bil leta 1909 izvoljen v obč. odbor občine Moste, v katerem je vneto deloval do razpusta l. 1931 skupaj z županom Oražmom. Tudi g. Mišvelj je pomagal v tistih trdih časih orati ledino in pripravljati tla za ugoden razvoj katoliške misli in prosvete v Mostah. Tako delo na sme ostati pozabljeno v sedanjosti. Bog ga ohrani še mnogo let!

Malo kronike

(Skocijan pri Mokronogu)

Kar nekam razžvelo se je vse v letošnjem poletju v dolini Krke. Najmlajši, katerim ni bilo dano, da bi se udeležili evhar. kongresa — sicer se jih je peljalo iz Zasavja cel vlak, jih je vendar toliko moralo ostati doma — so se zbrali na lepih otroških taborih v St. Jerneju, Sv. Križu in na Telčah. O prvih dveh ste brali že poročilo iz »Benedikta«, zato pa le o Telčah nekaj besed. Kar iz štirih fara: Boštjanja, Tržiča, Bučke in Skocijana so se sešli otroci, pa še salezijanski oratorij z Radne je poslal svoj mladi rod. Bili so priča, kako je spet v domači vrto stopila cela četa otrok, zapeli so Bogu in Mariji v čast, potem pa še zbranim povedali in pokazali kaj znajo, za nameček pa so jih dobri ljudje obdarovali s sadjem. Kdo bi si mislil, da bo na Telčah tako prijetno, je na poti domov marsikdo modroval. — Ne samo najmlajši! Kar vse od kraja je dvignil prosvetni tabor na Stopnem v začetku septembra. — 15. sept. je bil polem občini zbor Skocijanskega prosv. društva, na katerem sta bila izvoljena za častna člana g. dekan Anžič Josip in g. upravitelj Malekič Janko. Prav je tako, da se vsaj na »skromen način prina delo. Na Stopnem je bila igra »Teofil« mno-

otrok, ki sem mu nehote upihnil lučko nežnega življenja.

Omenil sem, da sem njen dolžnik, čeprav nisem bil kriv nesreče. Pripravljen sem bil vedno in povsod ji pomagati, pa je samo skomizgnil z ramama in to je bilo vse.

Naposled se je vendarle odločila, da se poroči. Morda je bolj simpatizirala z meo kakor s kom drugim razen Jerneja, vendar me ni poročila, njen ženin je postal — moj sosed.

Cudno se mi je še vedno zdelo, da je cowboy Jernej tako nepričakovano in tiho zginil s sveta, ne da bi mi kdo o njem kaj povedal, saj so Indijanci vsako reč zvedeli in so bili dobro izveščeni o življenju svojih prijateljev.

Sele kesneje mi je Dolgi nos prijateljsko zapupal, da Jernej še vedno živi, da pa je pobegnil daleč proč ker se je bal, da bi Meri onesrečil, če bi jo bil poročil, saj je ostal stari nepridiprav, pijančeval je vedno bolj in karjal. Bil je eden izmed tistih, ki izgube vero v same sebe in jim je njih delo nepomembno kakor tudi uspeh, pa če še toliko dosežejo. Nemir, ki se je vsesal vanj, ga je gnal dalje in dalje dokler ni vtonil in se popolnoma izgubil. Nikoli več nisem slišal besedice o njem.

Za Merino poroko sem se tudi jaz pripravil in ji oskrbel lepo svatbeno darilo, čeprav mi je bilo tesno pri srcu ko sem ga kupoval.

Svatba je bila vesela in bučna. Jaz pa sem ostal tih in zamišljen čuteč spet svojo samoto. Moj sosed je bil srečen. Nevesta se je smehljala in skušala pozabiti na preteklost ter se poglabiti v novo življenje polno borb in zatajevanja a tudi polno sonca in upanja. Bila je močne duše in pogumno se je uživala v svojo usodo.

Jaz pa sem ostal spet sam, čisto sam!

gim tako včas, da jo je bilo treba ponoviti. — Kakor čujemo, se spet pripravljajo nekaj novega. — Pa naj bo za danes! V kroniki — zlasti v kroniki zadnjih let — je marsikaj napisanega, česar, kakor upamo, ne bo tako lahko zbrisati, čeprav bi si danes marsikdo želel.

Slovenec v Zagrebu (Zagreb)

Prava gledališča so že začela igrati, zato moramo tudi mi začeti, so rekli igralci Slovaškega prosv. društva. V nedeljo 6. okt. ob pol 4 nam se bodo predstavili z lepo igro »Domen«, ki ima 5 dejanj in vmes mnogo petja. Pridite vsi na to odprto predstavo, ki bo v Jeronimski dvorani kakor doslej. — V nedeljo 29. sept. pa smo imeli zopet nekaj novega pri sv. Roku. Obiskal nas je novomašnik-frančiskanec g. p. Emanuel Brglez in nam podelil novomašni blagoslov, v nedeljo je daroval pri sv. Roku sv. mašo, popoldne pa je imel pete liturgije M. B. z blagoslovom. Vsakega obiska iz domovine smo veselili, zato želimo, da bi večkrat kdo prišel k nam in nam prinesel malo vonja z naših slovenskih polj, gozdov, gričev in gor in planin. Kdor pa pride za dlje časa v Zagreb, naj se čim prej prikaže pri sv. Roku in v Slovaškem prosvetnem društvu.

Vsi sadjarji se zberemo! (Grosuplje)

Dne 13. oktobra se vrši sadni ogled v grosupljski koli. Med sadjarji vlada za ogled veliko zanimanje. Razstava bo pestra, udeležba pa zelo velika. Lahko trdimo, da bo vsak z največjim zadovoljstvom zapuščal ta naš prvi sadni ogled. Vstop bo brezplačen. Na dan sadnega ogleda bo sv. maša že ob 8, takoj nato pa otvoritev. Dva strokovnjaka bosta določila sadne sorte ter dajala udeležencem potrebna pojasnila. Popoldne ob 3 bo pa veliko sadjarsko zborovanje tudi v koli. Vsi, ki imajo količak smisla za gospodarski napredek našega kraja, se vabijo, da se udeležijo sadnega ogleda in sadjarske razstave. — Sadjarji-razstavljalci pa naj v soboto, 12. okt. jutraj pripeljejo sadje v koli, da se zamore razstava pravočasno urediti. Da pa se more sadni ogled vršiti, se imamo predvsem zahvaliti g. banu dr. Natlačenju, ki je grosupljski podružnici podelil podporo.

Smrtna nesreča v tujini. (Moers-Meerbeek.)

Dne 21. septembra je postal žrtev cestnega prometa član društva sv. Barbare Ivan Jurkovič, doma iz Rajhenburga. Ko je prišel z dela, je hotel iti gobe nabirat. Med potjo ga je dohitel avtomobil, ki ga je zadel in vrgel v betonski zid, da je bil pri prici mrtev. Zapuščila ženo in tri neposrebljene otroke. Bil je odločen mož, dober delavec. Pri našem društvu je bil tudi v odboru. 25. avgusta je praznoval srebrno poroko. Pogreba se je udeležilo lepo število članov našega in sosednjega društva. V imenu naše organizacije je vzel slovo pri odprtem grobu od njega g. Franjo Vabič, podpredsednik naše zveze, v imenu društva pa naš predsednik Ivan Lindič. Čudna je cloveška usoda! Spavaj mirno naš nepozabljeni član in odbornik v tuji zemlji! Na svidenje naš zvezdami.

Novice. (Krka.)

V vodstvu naše župnije imamo spremembo. Dosedanj g. župnik Fr. Vrhovec je po 20 letnem pastirstvu med nami odšel v pokoj. Dne 11. septembra pa smo slovesno sprejeli svojega novega župnika Jankota Mevžlja. Tudi našega g. kaplana smo izgubili. Odšel je za župnika v Črnojeco. Želimo g. župniku čimprej novega pomočnika, kajti sam bo obširno župnijo težko vodil. — Pretirane rubežni so povzročale zadnje čase veliko razburjenja med davkoplačevalci. Vsi želimo, da bi se naše bedne gospodarske razmere čimprej tako uredile, da bi ta »novotarija« iz naše dežele izginila. — Naši občinski moje so sklenili kupiti za občino Anžetov mlin z malo elektrarno. Dobili so dovoljenje, da v ta namen vzamejo 200.000 Din posojila. Ljudstvo je proti novim občinskim bremenom in ne mara o tem nakupu nič slišati. Prosimo sedanjega g. bana, da izdano dovoljenje za posojilo prekliče. Občina ima veliko drugih nalog, ki bodo zahtevale veliko denarja, zato naj z nakupom mlina nikar ne razburja davkoplačevalce.

To in ono

(Sv. Križ pri Litiji)

Letošnja letina je na splošno kar dobra. Ajda tudi prav lepo kaže. Sena pa je na hribovitih legah bilo malo; uničila ga je suša, kakor tudi fižol. Tudi naši vinogradi so se letos obnesli, le redkim se pozna pomladanska slana. Škoda je le to, da morajo ljudje v teh lepih dneh že trgati. Pri nas so se po vino-

gradih zelo razpali tisti nočni »ptički«, ki ne vedo za sedmo božjo zapoved in ne znajo razločevati med mojim in tvojim. Tudi to je znak, da moralno propadamo. — Zadnje čase so hodili okrog nas ljudje, ki so agitirali za neko novo zavarovalnico. Pri tem so porabili vsako priliko, da so rovarili proti naši slovenski Vzajemni zavarovalnici na tak način, da utegnejo imeti opravka s paragrafi.

Prosvetni tabor (Cerkije ob Krki)

Letošnja Mihaelova nedelja je bila lepa in vesela. Vrtil se je pri nas velik prosvetni tabor. Povabljene so bile župnije vzhodnega dela leskoveške dekanije. Zbrala se je mnogobrojna množica od vseh strani. V cerkvi smo najprej slišali krasen govor g. dekana Anžiča, nato smo pri sv. maši prepevali one lepe pesmi, ki vsakega prevzamejo. Ob zvokih godbe iz Skočjana smo se po končani slovesnosti v cerkvi zbrali okoli okrašenega katoliškega doma. Pri javnem zborovanju so nastopile tri župnije, in sicer: Sv. Križ, Cerkije in Leskovec. Sv. Križ je dal govornika, Cerkije pevec, Leskovec pa fante-deklamatorje. Moramo reči samo to, da so se prav vsi izvrstno izkazali. Slavnostni govor je imel g. dr. Basaj iz Ljubljane. Tako govoriti more le mož, ki je sam poln ljubezni in navdušenja za krščanske ideale. Našega prosvetnega praznika so se udeležili fantje iz Kostanjevice na svojih iskrih konjih, kar je vzbudilo splošno pozornost. Pač bomo najlepše zaključili svoje poročilo o naši prireditvi s tem, da ponovimo eno kitico pesmi, ki jo je deklamiral eden izmed leskoveških fantov: »Kavlarji prosveta je naša imela, — in dneve prebridke trpljenja, — a zdaj ji je zarja svetlo zažarela, — napočil ji dan je vstajenja!« —

Napredujemo (Ambrus)

V nedeljo, 22. septembra smo imeli v Prosvetnem društvu lepo predavanje o nalogah, namenih in cilju prave prosvete. Govoril je g. Jože Košček. — Dne 29. sept. je pa podružnica S. V. D. priredila sadno razstavo v gasilskem domu. Do 50 posestnikov je razstavilo svoje najlepše sadje. Sedaj vidimo katere sorte imamo in katere bomo nadalje gojili. Predaval je o sadju g. Franc Filipič iz Novega mesta. Ob prireditvi so nov korak k napredku. Člani prosvetnega društva, kakor tudi člani sadjarske podružnice zavedajte se vedno, da kdor ne napreduje, že nazaduje.

4.

Se danes sem prepričan, da je bila tihotapska organizacija zvezana s Ku-klux-klanom in tega mnenja ostanem dokler bom živ. Kako tajinstveno in nepriznansko je marsikdo zginil s sveta in kako so znali zbrisati vsako sled za seboj!

Z brezalkoholnim pivom sem dobro trgoval, alkoholne pijače sem srečno prevažal in prodajal, vendar me tihotapci niso pustili v miru, najraje bi dobivali poleg denarja za pijače, ki sem jo drago plačeval, še posebno nagrado za če prodano blago. Vedno sem sovražil izkoriščevalce! Rad sem služil, a delal sem in ravnal pošteno. Res sem prodajal mamljive pijače, toda pri tem nisem iskal takega dobička, da bi ljudi drl in zato sem bil pri svojih znanih priljubljen ter imam še danes tam preko ljudi, ki mi večkrat pišejo in zatrjujejo, da jim je dolgčas za menoj.

Izdajalec ne manjka nikjer. Nekega dne sta vstopila pri meni popolnoma tuja moški in ženska ter zahtevala žganja. Nisem jima hotel dati ničesar, čeprav je ženska položila na mizo bankovec za 5 dolarjev.

Spraševala sta o mojih premoženjskih razmerah in trdila, da sem zelo bogat. Vse sem jima zahteval, češ, da sem samo točilec nedolžnih brezalkoholnih pijač, da zaslužim samo za sproti.

Kmalu sta odšla in že je zaropotalo v veži. V sobo sta skočila dva visoka maskirana bandita z nastavljenima revolverjema ter zahtevala, naj jima takoj izročim ves svoj denar.

Pravkar sta bila dva pri meni, ki sta zahtevala whisky. »Kako čudni ste ljudje, saj vendar ujamam ničesar razen par dolarjev,« sem se upiral.

Prišla sta trdila, da sta detektiva.

»Kako moreta potem biti maskirana,« sem uporekal. a že me je večji pograbil za rame in mi

nastavil revolver na prsi, češ, da dobro ve, da točim alkohol in da imam premoženje.

Ko sem se še upiral, mi je ukazal, naj pomolim kratko molitev, češ, da me takoj ustreliti in konec.

Ker sem vedel, da mi bosta vse vzela, če jima pokažem denar, sem jima omenil, da imam v banki kredit in bi mi tam nekaj izplačali.

»Dobro! Ker v banko! Najin avtomobil čakal je zahreštal večji in spravil revolver.

Ko smo sedli v avtomobil, je manjši napel peteline na svojem samokresu ter mi ga nastavil na hrbet, a večji je zahreštal:

»Če zineš le besedo, dobiš takoj kroglo v hrbet. V banki boš zahteval, naj ti dajo holikar največ morejo. Denar bova vzela midva in se odpeljala. Gorje ti, če pošlješ koga za nama!«

V banki sem imel kredita za pet tisoč dolarjev, ki ni bil izčrpan. Bal sem se. Ko smo vstopili, sem blagajniku pomežiknil. Bandita nista gledala na me, eden je bil še pri avtomobilu, a drugi se je slučajno nekam ozrl in pokazal sem blagajniku en prst, kar je takoj razumel.

»Menda je moj kredit popolnoma izčrpan, toda toda nekaj mi boste vendarle še zaupali!« sem zajadil.

Blagajnik me je narko premeril od glave do pete in potem šel k ravnatelju ter se naposled vrnil s poročilom, da mi še zaupajo tisočak a nič več ne. Dal sem razbojnikom tisočak in ju sprenil do avtomobila:

»Po petsto dolarjev še prideva, sicer se ne ujemajo najini računi!« je dejal večji in že sta odbrzela.

Cez nekaj dni sta me telefonično vprašala, kdaj lahko pridea še po 500 dolarjev. Odvrnil sem, da čez teden dni ter takoj naznanil slučaj policiji. Že čez nekaj dni je spet zapel telefon. Bandita sta za-

htevala, naj prinesem denar v gozd blizu hiše na južni strani. Mesto denarja, je poslal policijski ravnatelj svoje stražnike. Napadalca pa sta jih pravočasno opazila in oddirjala.

Nič več ju ni bilo na spregled, čeprav sem se bal, da mi bosta poslej stregla po življenju.

Dirjal avtomobil, hiti, zleti dalje, dalje, daleč, samo daleč, kjer ni ljudi, kjer ni teh mest, teh krajev, nebotičnikov ki strme nad človekom in ga zasmejujejo v svoji veličini, kjer ni teh gladkih krasnih cest, tega hrupa in šuma! Hiti naprej v poljane in gozde, v čisto, nedotaknjeno naravo, ki jo tako ljubim, za katero tako kopri moja trudna duša, naveličana teh vsakdanjih borb, tega strahu pred postavo, ki je neusmiljena čeprav pravična! Bežim, sam pred seboj bežim, pred vsem svetom, pred svojim čuvstvom ljubezni, ki se oglada, pred strastjo ki me huče zamazati in jo sovražim, vendar moram misliti na žensko. Svoje misli in želja bradam in se hočem raztresti in razviti v prijazni dobri narodi!

Sredi brezkončne planjave obstanem in skočim na tla. Sam sem. Nikjer ni hiše ne ljudi. Samo sonce nad menoj in povsod neskončna planjava trave in žita! Kakor bi bil na morju strmin pred se čakam, da se bo nekaj zgodilo, a sam ne vem kaj, kot bi se moramo ta plan hipoma razkleniti in že mi je, da se bo tam neke daleč pokazalo nekaj čudovitega, ona moja domovina, moja skromna vasica s cerkvijo blažene Device.

**Suhc gobe Jurčke, brezovke, listne dalje
H201 in deteljno seme kupuje po najvišji ceni
Sever & Komp., Ljubljana**

Gospodarska cesta 5

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje.)

Dne 28. oktobra 1917 v prvih popoldanskih urah se je obnovilo v vsem središču Moskve močno streljanje iz pušk in strojnic, ki se je nadaljevalo vso noč. Ta dan so boljševiki začeli streljati tudi s topovi. V bližnji in daljni okolici Moskve so uporni delavci delali okope, barikade in podobne obrambne in napadalne priprave. Vse »Zamoskvo-rečje« je bilo v rokah boljševikov. Pri mostovih so stali na eni strani straže oficirskih pripravnikov, na drugi pa straže boljševikov.

Dne 29. oktobra je izbruhnilo v Moskvi pravo topovsko streljanje, ki je trajalo z malimi presledki do zaključitve mira, to je do 2. novembra 1917. Tuistam pa se je oglasil top tudi po zaključenem miru. Artilerijski ogenj, ki so se ga posluževali samo boljševiki, je napravil v mestu zelo veliko škodo.

Dne 29. oktobra 1917 so se vršila pogajanja med vojno-revolucionarnim komitetom za javno varnost. Zadnji je postavil sledeče pogoje: a) popolna razorožitev rdečih in belih gvardejev, b) vsi krivci potune morajo biti kaznovani, c) 24 ur ne sme nihče streljati, da se izdelajo pogoji za prodajo, d) vsi vojniki se morajo vrniti v vojašnice in se pokoravati samo odredbam okrožnega načelnika. — Toda tudi za časa pogajanj streljanje ni prenehalo, saj je bila ravno tisto noč napol porušena in se je podala boljševikom Aleksijejska vojna šola.

Dne 30. oktobra 1917 so se zopet vneli srčiti boji zlasti v okolici Tverskoga sprehajališča. Boljševiki so sprotne izrabili 24 urno premirje, da so postavili svojo artilerijo na ugodnejša mesta in izpopolnili svojo oboroženo silo z novimi vojniki. Pregovori 30. oktobra so se končali s popolnim razdorom med komitetom javne varnosti in boljševiki. Ko so poslednji ušli, da so zopet v premoči, so vnovič postavili zahtevo, da se vsa oblast izroči boljševiskim sovjetom.

Dne 31. oktobra 1917 so se ulični boji nadaljevali z nezmanjšano silo. V boljševiške roke je prešla še zelo pokvarjena telefonska postaja. Oficirski pripravniki in »krasnogvardejci«, ki so postajali branili, so se po hudem boju, ki je zahteval na njihovi strani veliko žrtev, udali boljševikom.

Dne 1. novembra 1917 so boljševiki s topovi

streljali na razne mestne dele. Zelo je trpel Kremelj, Arbadaki trg, Prebistenka itd. Pri obstreljevanju je bila deloma porušena tudi cerkev sv. Borisa in Gleba in je zgorelo ozir. bilo deloma porušeno več velikih hiš.

Zvečer dne 1. novembra 1917 so se obnovila pogajanja med komitetom za javno varnost in boljševiskim vojno-revolucionarnim komitetom v svrhu prenehanja bralomojne vojne na ulicah Moskve. Dne 2. novembra 1917 ob 5 popoldne je bil dogovor med obema vojujočima se strankama podpisan. Vendar je artilerijska kanonada trajala še vso noč in je šele zjutraj 3. novembra 1917 nastal mir. Tega dne so vladne čete zapustile svoje postojanke in oddale orožje revolucionarnemu komitetu. Zmago je vsekakor odločila — boljševiška artilerija. Tudi Moskvo so dobili boljševiki valed nepriljubljenosti, brezglasovosti in nerodnosti vladnih socialističnih krogov in neodpustljive neodpornosti meščanov, primeroma zelo poceni v svoje roke.

Bilo bi vsekakor preobširno, ako bi podrobno opisoval boje boljševikov za prevzem oblasti v drugih ruskih mestih. Naj povem na kratko: Po večjih ali manjših spopadih in medsebojnem klavnu je prejelalej prešla vsa oblast v roke sovjetov. Zdi se mi, da so nadalje držali z začasno vlado, ki je pa bila že pod ključem, donski kozaki pod vodstvom generala Kaledina. Ukrajinci so proglasili v Kijevu ukrajinsko republiko, Besarabija je objavila svojo avtonomijo itd. Torej »rompompom« na vseh koncih in oglih.

Preden pričnem zopet s svojimi doživetji v Berdjansku, ki sem jih bil prekinil z opisom boljševiške revolucije, naj še povem, kaj so ob komunističnem preobratu pisali nekateri ruski delavski listi, kakaj tako zvani »buržujski« časopisi niso mogli iziti. Pa tudi delavsko-socialistično časopisje, razen boljševiškega seveda, je obhajalo boljševiški prevrat, kot čin v škodo delavstvu in državi. Eva, nekaj dokazov!

Socialistična »Volja naroda« je pisala: Res, Lenin Uljanov je dobro plačal Germaniji brezplačni svoj prevoz v germanskem zaplombiranem vagonu. On je skupaj s svojimi sotoritelji nagradil germanske usluge s krvjo tisočev in tisočev ruskih državljanov, s solzami žena in mater, z razrušeno Moskvo in s tisoč strahotami, ki jih je tako želelo nemško srce. Mislili smo, da je krvi dovolj prelilo, kakaj s trupli bi lahko napolnili mnogo dolgih vlakov. Človek bi sodil, da se tudi najbolj krvoločno srce lahko do sita napije s to krvjo. V njej

bi se mogli kopati. V njej bi lahko utonili. Vendar srca mednarodnih gospodov Bronštajnov-Trutkih, Klemenjovih-Rosenfeldov, Ljeningov-Uljanovih in drugih podobnih še vedno niso sita. Vsa Rusija jim govori: »Izginite, izginite, prokleti! Celotna demokracija jim je obrnila hrbet. Toda oni ne gredo. Sklenili so boriti se brezobzirno do konca, dokler ne bo vsa Rusija zravna z zemljo.

(Dalje prihajajo.)

Sporočilo tvrdke Franc Crobath d. 3. o. 3. v Kranju

Znatno znižanje cen vsemu manufaktur-nemu blagu, nadalje konfekciji in perilu, ki smo ga izvedli ob priliki jubileja 50 letnega obstoja tvrdke, je vzbudilo v vseh krogih, zlasti pa med kmetiskim prebivalstvom, veliko zanimanja. Od mnogih, ki so izkoristili priliko in si nabavili pri nas v zadnjem času običajnih potrebščin, nam je bilo izrečeno pohvalno priznanje. Mnogo pa je še onih, ki zaradi poljskih del niso bili v stani izkoristiti te ugodne prilike in so nas zaprosili, da bi prodajo po znižanih cenah podaljšali vsaj do novega leta. Vsem tem sporočamo, da podaljšamo rok za cenem nakup običajnih potrebščin do novega leta in pri tej priliki zagotavljamo vsem, da bomo tudi po tem roku vodili našo prodajo običajnega blaga in predmetov tako, da bomo ob najmanjšem dobičku, ki je najpo potrebu za obstoj vsake trgovine, in v največji izbiro nudili blago v kar najcenejši nakup, tako da bomo v bodoče zadovoljili prav slehernega odjemalca.

Izkoristujoč to priliko se za številna oseba in pismena čestitanka, ki smo jih bili deležni od številnih naših podeželskih prijateljev in odjemalcev k 50 letnici obstoja tvrdke, najlepše zahvaljujemo in jim kljubostvo. Ohranimo si medsebojno prijateljstvo le nadalje!

Crobath

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

m) Denarno gospodarstvo.

Marx in Engels sta trdila, da bodoča komunistična družba ne bo poznala izmenjave blaga, temveč le razdeljevanje vse proizvodnje, zato bo postal sploh nepotreben. V tem smislu se je pošalil tudi Lenin v začetku revolucije, rekoč: »Jaz si mislim tako, da bomo po naši zmagi v svetu porabili vse zlato (denar) za zgradbo stranišč po cestah nekaterih velikih mest.« Niti petnajst let pozneje, na februarški konferenci l. 1932, je pa njegova stranka izjavila, da »podčrtuje neboljševiški značaj fraz levičarjev o prehodu k blagovni izmenjavi in o izumrtju denarja že v sedanjem stanju socialistične zgradbe.« In ob isti priliki je izjavil sovjetski finančni komisar: »Vse sistem trgovskega poslovanja in denarnega gospodarstva igra največjo vlogo pri vzgoji vseh gospodarskih organizacij... zato... moramo sedaj z vso silo okrepiti naš denarni sistem in naše denarno gospodarstvo.« Toda njih končni cilj je slej ko prej denar nekoč nadomestiti s pravih komunističnim razdeljevanjem blaga. To si mislijo nekateri tako, da prejme vsak posebno preskrbovalno knjižico, v katero bi se vsak mesec vpisal kredit, do katerega si more vsak v javnih razdeljevalnicah (trgovinah) vzeti poljubno blago.

V zmislu teh načel so vprizorili za časa vojnega komunizma res pravo vojno proti denarju. Z dekretom z dne 30. aprila l. 1920, so odpravili plače v denarju in uvedli plače v blagu, dne 14. decembra l. 1917, so »nacionalizirali« vse banke in tiskali bankovce s tako naglico, da so izgubili že v malo mesecih sploh vsako vrednost, dne 3. februarja l. 1921, so odpravili vse denarne

čevlji, istočasno so pa seveda ustanavljali tudi državne razdeljevalnice blaga, a druge potrebščine (stanovanja, železniške vožnje, razsvetljavo itd.) je dobivalo delavstvo zastonj. S tem so na eni strani uničili res prav vso moč obsodnega meščanstva, toda uničili so z bankami vred (banke so bile socializirane že 14. dec. 1917) tudi vse gospodarstvo sploh.

To jih je prisililo k Nepu. V novembru l. 1921, so osnovali najprej vnovič Državno banko, v naslednjih dveh letih pa še več drugih bank državnega značaja (n. pr. Industrijsko banko, banke za zunanjo trgovino, za elektrifikacijo, kmetijstvo, zadružništvo itd.), ki so bile zgrajene vse po vzorcu kapitalističnih bank sploh. V letih 1922.—1924. so izvedli potem tudi vzorno denarno reformo, da bi je ne mogla izvesti bolje nobena kapitalistična država. Državna banka je začela izdajati že l. 1922. bankovce pod imenom »červonec«, ki so imeli vrednost 10 predvojnih zlatih rubljev ter so bili z eno četrtino kriti z zlatom, platino in dragulji. Poleg červoncev so začeli od l. 1924. izdajati še bankovce po 1, 3 in 5 Rub. (1 Rub. je imel vrednost 0.51 dolarja), potem pa srebrni in bakreni drobci po 1 Rub. ter po 50, 20, 15, 10, 5, 3, 2, 1 in ½ kopejke. Spomladi l. 1932. so potegnili srebrni denar iz prometa in ga nadomestili z nikljastim. Stare bankovce iz dobe vojnega komunizma so zamenjali za nove in sicer so dali za vsakih 50 milijard starih rubljev po enega novega. Obenem z zasebno trgovino so za časa Nepa dovolili tudi snovanje nekakih združnih trgovskih bank (tako imenovane »Družbe za vzajemni kredit«), katere so pa kmalu zopet zaprli.

Z nastopom načrtnega gospodarstva je bilo treba l. 1930. izvesti tudi obsežno kreditno reformo, kateri je pa silno škodovalo dejstvo, da je bila o njej strogo prepovedana vsaka kritika. Načelo o trgovskem poslovanju

RAZNO

Gospodarstvo in social-ne razmere je mogoče ozdraviti le z načrtnim gospodarstvom, produkcijo potrebnih stvari in prilagoditvijo, edine si-le k novemu tehničnemu in racionaliziranemu gospodarstvu, to je, s skrajšanjem delovnega časa in racionalizirano delavskimi hudi. Tako trdi v svojem poročilu Mednarodni urad dela.

Zdravniški glas in usposlenost žensk. Ženske uslužbenke opravljajo po mnenju zdravnikov preveč naporene službe, to se pravi, da se jim delovni dan podaljša čez mero. Frizerke, n. pr. delajo po 48 ur na teden, kar je preveč; prodajalke pa delajo tudi po 60 ur na teden, tako da so v službi od pol 8 zjutraj do 9 in 10 zvečer. V odmorih, opoldne, so dekleta preveč utrujena, da nimajo teka, zvečer pa spanca ne. Za prežnike je ponekod toliko dela, da delajo do polnoči, časih vso noč. Zdravniki opozarjajo matere, naj zato svojih hčera, ki pridejo iz službe domov, ne obremenjujejo s gospodinjstvi deli.

Kako povečamo najenostavnejše produkcijo sena in drugih krmil?

Pred par dnevi so naši dnevniki poročali, da je ministrski svet na podlagi sklepa gospodarskega odbora ministrov in na predlog kmetijskega ministra odredil, da v interesu prehrane živine v državi začasno prepove vsak izvoz živinske krme, kakor sena, detelje, lucerne, graščice, slame, otrobov in sušenih repnih rezancev. Ta prepoved izvoza živinske krme je bila izdana, da ostane neobhodno potrebna hrana za živino v državi. Oster mrak v pomladanski dobi in temu sledeča suša sta namreč povzročila, da se v vseh državah pojavlja znatno pomanjkanje živinske krme. V Sloveniji primanjkuje okrog 700 vagonov sena za dobro prehrano živine. Skoda, ki jo je letošnja slaba letina povzročila pri senu in otavi je preračunana na okrog 6 in pol milijona dinarjev. Vsi pomanjkanja krme bo pešala prehrana živine v zimski dobi, kar bo imelo za posledico, da živinorejski uspeh ne bo povsem zadovoljiv.

Iz omenjenih razlogov zahteva narodno gospodarstvo naše države nujno, da zvišamo pridelek živinske krme z ozirom na pridelano množino in kakovost potom pravičnega gnojenja s bleviskim gnojem in umetnimi gnojili.

Nekateri kmetovalci so mnenja, da storijo dovolj, ako polivajo svoje travnike z gnojilom. Temu pa ni tako! Dobra gnojilnica (ki vsebuje) 0,4% kalija, 0,2% dušika in le 0,01% (orne kisline) povzroča le eno stransko gnojenje s kalijem in deloma dušikom, dočim nikakor ne doda zemlji zadostno količino neobhodno potrebne fosforne kisline. Radi omenjenega enostranskega gnojenja z gnojilom, ki ne vsebuje skoro nič fosforne kisline, izostane pričakovani gnojilni uspeh, kajti po znanem zakonu o minimumu, se morajo rastlini postaviti na razpolago v dovoljni množini in pravilnem razmerju vse hranilne snovi, kakor dušik, kalij, fosforno kislino in apno. Znan je tudi dejstvo, da vsem našim zemljam že od narave primanjkuje fosforja. Iz omenjenega vzroka tvori nabava cenejih fosfornih gnojil eno najbolj perečih vprašanj našega poljedelstva.

Veselite

je v vsej rodbini, ko pri-
nese poštar paket od

tvrdke

TRGOVSKI DOM

Sternicki

TOVARNA - PERLA - TI - OGLEK

Celje št. 19.

Da pa lahko naročite po svojem okusu, zahlevajte takoj najmodernejše vzorce svile, barhenta, delena, tiskanja in raznih drugih modernih tkanin za ženske, dekliske in otroške obleke, katere prejmete brezplačno. — Cene zopet zelo znižane, s izbira je velikanska!

Veliki ilustrirani cenik brezplačen!

V novo iznajdeni in v zadnjem času prav uspešno preizkušeni fosfatni žlindre je dobilo naše poljedelstvo najcenejše domače fosforne gnojilo. Fosfatna žlindra se proizvaja iz naših dalmatinskih fosforitov. Z ozirom na izredno ugodna poročila, ki prihajajo s strani naših poljedelcev, je fosfatna žlindra naravnost izvoljena, da nadoknadi naši na fosforju lačni zemlji potrebno fosforno kislino, kajti fosfatna žlindra, ki vsebuje 18% celotne, 10% v citronovi kislini topne in 6% vodotopne fosforne kisline, stane v podrobni prodaji z vrečami vred le 70 dinarjev za 100 kg.

Med številnimi drugimi poročili o kmet. referent g. Wernig v zadnjem »Kmetovalcu« str. 235 o poizkusih gnojenja s fosfatno žlindro na travnikih, ki so se odlično obnesli. V svojem poročilu podaja tudi številčno obdelan račun s fosfatno žlindro; ki ga je izvršil gosp. Rebov v Čretu pri Celju. Kot podlago temu računu predpostavlja g. Wernig ceno sena Din 30 za met. stot. V zadnjem času pa je cena sena poskočila na Din 60 za met. stot. Ako ponavljamo ta račun po novi, dvojni tržni ceni sena, dobimo:

a) na negnojeno parceli na 1 hektar —

24 stotov sena; po ceni Din 60 v skupni vrednosti od Din 1440.

b) na parceli gnojeni s 320 kg fosfatne žlindre na 1 hektar — 45,6 met. stotov sena v vrednosti Din 2736.

Dobiček na pridelku vsled gnojenja s fosfatno žlindro znaša Din 1296 manj izdatka za 320 kg fosfatne žlindre, ki stane Din 70 za 100 kg v detajlni prodaji Din 224.

Naddobiček med negnojeno in s fosfatno žlindro gnojeno parcelo znaša na 1 hektarju Din 1072.

Ako se bo učinek fosfatne žlindre poznal še prihodnje leto, kar lahko pričakujemo, se bo gornji naddobiček samoochbeli še znatno povečal.

Iz omenjenega je razvidno, da bo pridelek na travnikih le tedaj zadovoljiv, ako bo kmetovalec pred polivanjem z gnojilom trošil zadostne množine fosfatne žlindre v izmeri 300 do 400 kg na 1 ha. Uporaba fosfatne žlindre se priporoča zlasti v jesenski dobi.

Fosfatno žlindro proizvaja Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d., podružnica v Celju.

Ing. V. K.

— Prehod je tudi prehod iz šolske v službeno dobo. V šoli imajo dekleta po tri mesece počitnic, v službi po tri leta niti enega dneva. — Kako pomagati? Povsod je to: kako pomagati! Naštevamo napake, slabosti, ne moremo pa pomagati — olajšati!

Posledica šentjernejske noči v Nemčiji, 30. junija lani so pomorili Nemci vrsto »nevarnih« oseb (Röhma, Schleicherja itd.). Sorodniki pobitih žrtve, nad 150 oseb, je vložilo odškodninsko tožbo proti državi. K obravnavi zastopnik države ni prišel in je bila zaradi tega obravnava preložena. Fazilem pa je dal taloj po preložitvi obravnave za prejeti vse tožnike za odškodnino. Za drugo obravnavo je sodišče imenovalo samo zastopnika tožiteljev (ki so v ječi) in ta njih zastopnik je tožbo — umaknil.

Ženaka — vitja zdravica za zrakoplovstvo. — Trgovsko ministrstvo v Los Angelesu v Ameriki je imenovalo kirurginjo dr. Eno Kittereže za tako zdravnico. Opravlja službo v oddelku za zrakoplovstvo v Južni Kaliforniji.

sicer nasprotuje čisti misli načrtnega gospodarstva, toda sovjetske izkušnje kažejo, da tudi državno gospodarstvo, kakršno je vpeljavano danes v Rusiji, ne more pogrešati kreditne organizacije, to je bankarstva. Izza uvedbe načrtnega gospodarstva se omejuje kredit vedno bolj le na državna podjetja, a oblike kredita državi so notranja posojila in hranilnice. Skoro vsa državna podjetja delajo na lasten račun in vodijo tudi lastne račune dobička in izgube, pri pristojnih bankah imajo pa lastne kreditne. Državna banka vrši vse denarne posle finančnega komisarijata, ki ima zato tudi natančen pregled uspešnosti in neuspešnosti vseh državnih finančnih načrtov. Tudi vsi davki se stekajo v Državni banki. Posebno se uporablja plačilni promet brez denarja. Ze 1. 1929./30. se je izvršilo 61% vsega tega prometa s samim knjigovodskim obračunavanjem v bankah med posameznimi trusti in sindikati.

Ena najtežjih zadev sovjetskega načrtnega gospodarstva je pa kreditno vprašanje, ki ga urejujejo že od 1. 1930. dalje. V Rusiji kapital ni blago, ki bi ga zbirale banke od zasebnikov ter ga uporabljale v gospodarstvu, temveč ga mora zbrati država in potem smotreno porazdeliti. Ako kupec ne more plačati blaga v gotovini, si mora preskrbeti naravnost pri banki kredit in ta kredit sledi potem blagu na vsej poti od surovine do izgotovljenega blaga v državnih prodajalnah in kooperativah. Tako upajo jako poenostaviti kreditni promet. Kreditiranje se sme vršiti le potom banke, ne pa tudi med podjetji. Ker se do neke mere stekajo v Državni banki tudi niti vseh drugih bank, ta izgublja značaj zavoda za denarno kupčevanje in postaja nekak zavod za vrhovno obračunavanje vsega gospodarstva. Kreditiranje posameznih bančnih klijentov bi se moralo vršiti natančno po načrtu za dotična podjetja.

Ti lepi načrti so se pa v praksi hitro popolnoma ponesrečili, kajti rodili so je zmedo, draginjo, zapravljanje in brezvestno gospodarstvo. Zato so že 1. 1931. morali izvršiti važne nove preuredbe tako, da dovoljujejo banke od tedaj kredite le na podlagi točnih pogodb med podjetji in banka sme tudi prisilno prodati blago državnih podjetij.

L. 1932. je bilo sovjetsko bankarstvo že jako razvito. Središče tvori »Državna banka« z več kot 2500 podružnicami, ki služi kot emisijski zavod za bankovce in dovoljuje kratkoročne kredite. L. 1931. ji je bila priključena tudi »Zadružna in kolektivno gospodarska banka« (poprej »Poljedelska banka«) s svojimi 2000 podružnicami. Komunalnemu gospodarstvu služi »Čekobanka«, ki vodi od 1. 1930. dalje tudi vse financiranje gradenj stanovanjskih hiš. Za posredovanje dolgoročnih kreditov iz proračunskih sredstev so bile spomladi l. 1932. ustanovljene štiri velike banke, in sicer za industrijo, poljedelstvo, zadružništvo in slavarstvo. Skoro vsa sredstva dobivajo banke od države, ker zasebnega kapitala ni več. Njih glavna naloga je dovoljevanje kreditov po finančnem načrtu, a ker je izterjavanje kreditov nemogoče, je vsa industrija zadolžena do grla. Zelo razvite so hranilnice, katerih je bilo l. 1932. okroglo 50.000 s 13 milijoni vlagateljev in 750 milijoni vlog. Končno imajo sovjeti več bank tudi v inozemstvu, ki so osnovane kot zasebni zavodi. Služijo predvsem zunanjim trgovini, obenem pa financirajo tudi vso boljševisko inozemsko propagando. Izmed vrednostnih papirjev poznajo sovjeti le številna notranja posojila, ki so vsa bolj ali manj prisilna. Državni dolg iz naslova teh posojil je znašal že l. 1932. okroglo 3 milijarde Rub.

(Nadaljevanje sledi.)

Br nje, fige in rozine za žganjekuho

oddaja po najnižji ceni

Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska 8

RADIO

PROGRAM RADIO LJUBLJANA

od 3. oktobra do 10. oktobra:

Vsak delavnik: 12 plošče, 12.45 vreme, poročila, 13 čas, obvestila, 13.15 plošče, 14 vreme, borza, 19 čas, vreme, poročila, program, obvestila, 19.30 nacionalna ura, 22 čas, vreme, poročila, program. — Četrtek 3. oktobra: 13.15 Radijski orkester, 18 Veseli narodni napravi 18.40 Slovensčina za Slovence, 20 Prenos iz Belgrada, 22.15 Ura lahke glasbe. — Petek 4. oktobra: 11 Solska ura, 18 Ženska ura, 18.40 Kmečka zaklita, 20 Prenos iz Zagreba, 22.15 Mandolinistični sekstet. — Sobota 5. oktobra: 18 Radijski orkester, 18.40 Važna znanja politična prapranja, 20 Radijski orkester in plošče, 21.15 Preno koncerta iz Belgrada, 22.15 Radijski jazz. — Nedelja 6. oktobra: 7.30 Kmetijska posvetovalnica, 8 čas in poročila, 8.45 Koncert godbe na pihala, 9 Versko prodavanje, 9.15 Prenos iz franciskanske cerkve, 10 Ura operne glasbe, 11.40 Otroška ura, 12 čas, vreme, poročila, obvestila, 12.15 Plošče, 15 Koncert kvarteta na pihala, 16 Gospodinjini jasveti, 16.20 Operni napravi, 19.30 Nacionalna ura, 20 čas, poročila, program, vreme, 20.15 Pester veber, 22 čas, vreme, poročila, spored, 22.15 Kvartet »Himnada«. — Ponedeljek 7. oktobra: 18 Zdravniška ura, 18.40 O ljudskih odrih, 20 Prenos opere iz Belgrada. — Torek 8. oktobra: 11 Solska ura, 13.15 Narodne pesmi, 20 Komemorativni koncert. — Sreda 9. oktobra: 18 Resna glasba, 18.40 Kraljeva pot iz Marseilla na Oplenac, 20 Prenos orgelskega koncerta iz stolnice, 21 Pevski koncert »Ljubljane«.

Brinje, fige in rozine za žganjekuho se izpolnijo po najnižji ceni pri tvrdki FRANC POGAČNIK d.o.o., Ljubljana, Tyrševa cesta 33 JAVNA SKLADIŠČA (Balkan).

Podaljšaj si življenje!

Življenje moramo podaljšati, bolezen preprečiti, bolezen odpraviti, slabosti ojačiti, nesilne moramo ohraniti, in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenost živcev, potrtost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So polti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, odkriti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta polti so opisane v razpravi, ki jo še more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako moreš v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in misel, odpraviti slabo razpoloženje, trdnost, raztresenost, oslabilenost spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih bolezenskih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

ERNST PASTERNAK, Berlin 80,
Michaelkirchplatz 18, Abt. 124.

Prehite. Ivan Pretnar, kovač v Zabreznici, preključujem vse žiljive besede, katere sem govoril v Marji Vovk, posestnici v Vrbi št. 24, oblašujem te besede in se Marji Vovk zahvalnjem, da je odstopila od nadaljnje tožbe.

Za Jutoslavoško tiskarno: Karol Čol

SANATORIUM EMONA
Ljubljana
Komenška ul. 4
Zdravnik: Tel. 36-23
ordinira od 11-1
dr. Fr. Derganc, kirurg, šef primarij v p.

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico ako kupujejo kmetijske potrebitve ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslovo oskrbo obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Z življeno stroja

»Singer« skoro nova. Posrežljiv Din 2200.—, drugi Din 700.— na prodaj Gradaška ul. 9 Ljubljana.

Nagrebno spomeniške

okvir e in druge plošče nudim s cenenejšo Mežnar F., delavnica Ihan p. Domžalov.

Jabotika

kišala, tresena za mošt, vsako količino nudim po najnižji ceni Renier, Podčetrtek.

Kolerskega vajenca

iz poštene kričanske hiše sprejme tako Jernej Legat, kolar, Naklo.

Vine

z otoka Visk Vam nudi najcenejšo Vinarska zadruga Vela, otok Vis, Dalmacija Skladišče ima v gostilni »Narobe«, Trzin pri Domžalah.

Slamorenice, gepelje, stiskalnice za mlino za sadje, pluge in brane, kotle za žganjekuho in živinsko krmo, jermena, štedilnike, železne peči, vodovodne cevi, črpalke za vodo in gnojnice, ves stavbni material, nudi najglednejše tvrdka

Fr. Stupica, Ljubljana

Gospodinjstva cesta 1. Zaloga potrebščin za čebelarstvo, mlekarstvo in sadjarstvo. — Nakup starega železa in drugih kovin. Monopolna zaloga razstreljiv, vžigalnih kopic in vrvi.

Kmetije posor!

Kdor želi uspešno in ceneno ureditev gospodarskih razmer, posebno uvedbo kmetijske zahte, posrednik posojila ureditev devetih, zemljekupnih razmer, prodajo posestev, poslovo pogodb i. t. d. naj se obrne z zaupanjem na GOSPODARSKO PISARNO, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7 II nadstropje.

Vedno cenejšo

si nabavite vas oblačila, perilo itd. pri Preskerju Sv. Petra cesta 14.

Krojni tučaj

za življenje in nešvilje prirediti edina v tujni diplomirana strokovna kinja. Poučuje po najmodernejšem a prav lahkem sistemu. Prijava do 21. okt. Jožica Kumelj, specialna prirobovalnica, Zidovska ul. 3, Ljubljana.

Napredni sadonosnik na vrhu »Osradek« občina Boštanj. Cena po dogovoru, Solske sestre Boštanj.

Nove oplešene stališnice vsake velikosti po nizki ceni prodaja J. Cvek v Kamniku.

Klapca za vsa kmetijska dela sprejem m Kleče 14 — Ježica.

Klapca, nekadilica — sprejemem na kmetijo. Gostinar Valentin, Kleče 4, p. Dol.

Kranilnica in posojilnica

registrirana zadruga s neomejeno zavezo

v Kamniku

Šttna štav. 22 (v lastni hiši)

Hranilne vloge obrestuje po dogovoru do 5%.

Jamstvo prenaga večkratno vrednosti vseh vlog

Izdatelji: Dr. Gregorij Pečjak

Ljudska samopomoč

reg. pomožna blagajna v Mariboru, Grajski trg 7, poverjeništvu; Ljubljana, Tyrševa cesta št. 34, naznanja smrtne slučaje svojih članov v mesecu septembru 1935:

Lah Jofot, posestnik, Nadole-Zetale; Razlag Anica, poštna kontrolorka, Ljubljana; Pošenol Ivan, kovač, Ljubljana; Venjak Julijana, posestnica, Sv. Miklavž; Filip Jofot, posestnik, Slovenjgradec; Zannog Valburg, perica, Maribor; Petroč Marjina, zasebnica, Ljubljana; Jena Čerjarskega mojstra, Muta; Polansek Katarina, perica, Maribor; Petroč Marjina, zasebnica, Ljubljana; Pogorovčnik Marija, zasebnica, Farna vas; Godec Stefan, orožnik v p., Stari log p. Pragersko; Brdnik Miha, previlkar, Preloge; Bohinec Ivana, učiteljica v pok., Ljubljana; Haring Leopold, previlkar, Ljubljana; Pust Matja, previlkar, Klobiter v Belokranju; Lenika Mihael, namizitelj v pok., Stendenci; Lohar Marija, Jena via šolskega nadzornika, Ljubljana; Rajane Botina, zasebnica, Maribor; Petek Martin, previlkar, Sladki-Bit. Janča na Dravi, polji; Korpar Janez, previlkar, Dornava; Šehuraj Marija, vdova, Maribor; Herga Franc, gostinčar, Dornava; Jurgec Jofot, talar, Rogosnica; Mirovnik Ojtro, polkovnik v pok., Maribor; Kramer Marija, Jena Ljubljana, Bežana; Krump Anton, delavec avtomatnega žg. Hradinja; Kosa Lovren, lovna kovač, Sv. Muta; Tance Ivan, kom. Sv. Križi; Traut; Simončič Marija, previlkarica, Vekna p. Marija Sostina; Schickan Karl, inženir monopolske uprave v pokolu, Ljubljana; Griljane Jofot, posestnik, Sladki; Jaklič Marija, vdova po grajskem okrobniku, Balaška gora; Berglas Anton, delavec, Maribor; Rant Martin, posestnik, Ljubljana; Premogovnik Josip, trgovec, Kranj. — Po vseh smrtih se je izplačala naslednja pogodbina v skupnem znesku Din 99.000.—. Kdor se ni bil član Ljudske samopomoči, naj zahteva izplačevanje in izplačevanje priložno izlavo. — Blagoslovsko napeljavno.

Ni mogoče da je tako poceni!

A vendar je resnica, da dobite flanelo na po Din 4.50, — 9.— gladko po Din 7.—, 11.— isto volneno barto za plašče 140 cm po Din 29.—, 39.—, 45.— na oblake 70 cm po Din 18.50. Crepe de Chine v vseh barvah po Din 23.— samet vsorast po Din 17.— gladek Din 15.— i. t. d.

IVAN SAVNIK
Kranj 17

Vsak napreden kmetovalec mora vedeti, da je

FOSFATNA ŽLINDRA

najcenejše fosforno gnojilo.

Gnojjenje brez fosforja nima pravega uspeha, ker je fosforna kislina poleg kalija in dušika najvažnejše hranilo za vse rastline. Naši domači zemlji že od narave primanjkuje fosforja, zato ga moramo zemlji dodajati v obliki fosfornih gnojil. Kot napredni in štedljivi kmetovalci bomo naši po fosforu gladni zemlji dajali najcenejše fosforno gnojilo in sicer

FOSFATNO ŽLINDRO,

ki jo proizvaja iz domačih surovin

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d.

in njena podružnica Celje.

Vedno v zalogi pri kmetijskih združenjih in vseh večjih trgovcih.

FIGE, ROZINE IN BRINJE

nudi najcenejšo SEVER & KOMP. Ljubljana, Gospodinjstva c. 5

Urednik: Jože Kolšek